

BÜTÜN ÜLKELERİN
İŞÇİLERİ,
BİRLEŞİN !

Alactin E
tarafından
TUSTAV'a
bağışlanmış.

savaş yolu

21

HAFTALIK GAZETE

6 Eylül 1979 Perşembe

Yıl:1

10 TL

BU SAYIDA

Bu
sayıda

**TKP 59 yıldır
savaşıyor**

(sayfa 4-5)

Bunalım
koşullarında
yeni toplu
sözleşmelere
doğru

(sayfa 6)

**FAŞİZMİ İNİNE
TİKAKAK
GÜÇLER
ALANLARDAYDI**

(sayfa 8-9)

Bağlantısızlık
tarafsızlık
değildir

(sayfa 11)

**Dünya
devrimci
süreci ve
yumuşama**

(sayfa 12-13)

**TKP 59
yıldır
savaş
veriyor**

8 Ağustos

● ODTÜ'nün açılış töreninde, bir kısım öğrencinin İstiklal Marşı çalınırken ayağa kalkmaması ve Enternasyonal söylemleri olayı tekelci basın ve ÖDTÜ'de yeni provokasyonlar tezgahlamak isteyen çevrelere büyüldü.

● İzmir'den sonra Diyarbakır Belediyesi'nde de, Genel İş greve başladı.

9 Ağustos

● Madenlerin Devleşme işletilmesini önören yasa yürürlüğe girdiği halde demir ocaklarında özel firmaların üretimi hâlâ sürüyor olduğu bildirildi.

● Skıyönetim mahkemelerinde 17 bin dava dosyası var. Şimdiye kadar sadece 1400 dava sonuçlanmış durumda.

● TOSİAD Sosyalist Üke yuturularının zararı olduğunu ileri sürdü.

● İyveren Sendikaları Konfederasyonu Yönetim Kurulu Başkanı Halit Narin 'İçişlere yitüştü, memura az zam adalete aşırıdır' dedi ve işçi ücretlerine zamları eleştirdi.

10 Ağustos

● ÖDTÜ olayının, bütüme çabaları sürüyor. Ankara savcılığı olayla ilgili soruşturma açtı.

● Ankara'da, faşist komarçoların lhbarı üzerine dağıtıldığı gerekeşiyse aranarak TUS-DER üyesi Müjgan Doğan'ın üç yaşındaki kızı, annesini bulmakta eymen olarak kullanılmak üzere polis tarafından bulunduğü kreşten kapırdı ve karakolıda 15 saat rehin tuıldı.

● BOSSA'da direnişme gezer 900 işçi gözaltına alındı, bir gün sonra serbest bırakıldılar.

11 Ağustos

● Yağ darlığı sürüyor. Ticaret Bakanı Köprülüler bazı yağ fabrikalarının düşük kapasite ile çalışmasını darlığın nedeni olduğunu görüşünü tekrarladı.

● Yer yer iki üç katına varan ilaç zammının yankıları sürüyor. 74 ilaç zammının 18'inin tüketimin yüzde 70'ini elinde bulundurduğı bildiriliyor.

● TSİP Seçim dönemi sözcülerinden Ali Kar. 141 ve 142. madelerin varlığını seçimlere anti-demokratik bir nitelik kazandırdığını bildirdi ve TKP üzerindeki yasağın kaldırılmasını istedi.

● Türkiye'nin çeşitli yerlerinde, İstanbul'un pekçok semtinde, Eskişehir, Gaziantep, Zonguldak ve Lüleburgaz'da yapılan MHP'ye karşı gösterilerde Türklerin maketle öldürüldü. Gösteriler 18 Ağustos'ta 10 ilde mitinglerle sürecek Faşizme Karşı Savaş Kampanyasının bir parçası olarak düzenleniyor.

13 Ağustos

● Zonguldak'ta Grizu patlamasından 6 işçi öldü, 5 işçi yaralandı.

● İzmir Belediye grevinde anlaşılmaya varıldı.

● Ayakkabı imalatçıları, tekelciler karşı direniş kararı aldılar.

● Odalar Birliğinde yolsuzluk belirlendi. Eski Başbakan Sezal Döbani'ne yasal olmayan 4 milyonluk bir ödeme yapılmış. Döbani yönetim kurulu hakkında soruşturma açıldı.

15 Ağustos

● Ankara'da FKO'nun büro açması için protokol imzalandı. Büro yakında açılacak.

● 4'ü Yıl önce gençlik lideri. Harun Karadeniz ölümlü.

yıldönümünde mezarı başında ileri ci gençler tarafından anıldı.

● MHP kapatışın kampanyası, her yerde çeşitli eylemlerle sürerken 18-26 Ağustos haftasının faşizme karşı savaş haftası olarak ilan edildiği demokratik kuruluşlarca açıklandı.

● İGD Genel Başkanı ÖDTÜ'deki olaylar üzerine bir açıklama yaptı.

17 Ağustos

● Demirel ailesinin MC önsünde kullanılan kredilerin 412 milyon liralık bölümünün usulsüz olduğu açıklandı.

● Başbakan Ecevit ve bazı bakanlarla Türk İş Yönetim kurulu üyelerinin yaptıkları ortak toplantıdan sonra, Ecevit, Türkiye'nin hükümetten istemlerini kabul ederken, başta DISK olmak üzere Türk İş dışında kalan işçi kuruluşlarının yüksek ücret zamları istedikleri için tekelci sermaye ile ilgiliyi yapmakla suçladı.

18 Ağustos

● Demirel ailesinin 361 milyon vergi borcu olduğu açıklandı.

● İstanbul Çevreli sigara fabrikasında, MC döneminde işe alınmış komandoların çarkırdıkları olaylar nedeniyle üretim durdu.

● Tüm engelleme ve baskılara karşın, 25'den fazla markette -MHP kapatışın can güvenliği taşınması- miting ve yürüyüşleri yapıldı.

● 14 Ekim seçimleri için başlamış adaylığını koyanlar açıklanmış. Başsuzlar arasında İstanbul'dan İKD Genel Başkanı Beria Cnger de var.

19 Ağustos

● DYF-İşin demiryollarında aldığı grev kararı Bakanlar kurulu tarafından bir ay süreyle ertelendi.

Enternasyonalizm ve yurtseverlik

ÖDTÜ'nün açılışında bir kısım öğrencinin İstiklal Marşı çalınırken ayağa kalkmaması ve daha sonra Enternasyonal'i söylemeleri, ÖDTÜ'de yeni provokasyonlar düzenlemek ve bu eğitim kurumunu kapalı tutmak isteyen çevreler, tekelci basın ve gazeteciler tarafından, tüm olanaklar kullanılarak olağanüstü boyutlarda büyüldü.

Konunun yuturularını çek aşan biçimde büyütilmesi üzerine İGD Genel Başkanı yaptığı açıklamada, enternasyonalizm ile yurtseverliğin karşılaştırmaya getirilemeyeceğini, devrimci gençliğin ateşli enternasyonalist olduğu kadar çoksun yurtsever de olduğu açıkladı. İGD Genel Başkanı açıklamasında «Enternasyonalizme marşına saygı duyarız, ama aynı zamanda, egemen burjuvazi tarafından İçeride ve dışarıda gerçekleştirilen amaçlar uğruna ne biçimde kullanılacağına kullanışın, ulusal bir sınığ ve biçim olan ve ulusal kurtuluş savaşının gerekleri içinde doğan İstiklal Marşına da saygı duyarız dedi.

GENÇ SANATÇILAR, İLERİCİ YURTSEVER GENÇLER SİZLERİ 3. İYG SANAT VE KÜLTÜR YARIŞMAMIZA ÇAĞIRIYORUZ!

İlerici Yurtsever Gençlik Gazetesi Genel Sekreter Sanat ve Kültür Yarışması'nın bu yıl 3'üncüsü yapılıyor. Yarışmamız barıştan, demokrasiden ve özgürlükten yana tüm ilerici yurtsever gençlere, genç sanatçılara açıktır. Yarışmamızın koşulları şunlardır:

* 3. İYG Yarışması, bu yıl şiir, karikatür, fotoğraf, anı ve duvar gazetesi dallarında yapıyor. Yaptırımların en geç 25 Ekim 1979 tarihine kadar postaya verilmiş olması gerekmektedir.

* Şiir, karikatür ve duvar gazetesi dallarında konu barış, demokrasi ve özgürlük savaşına adanmıştır. Tüm genç sair ve karikatürcüler, ilerici gençler istedikleri kadar yapıta yarışmaya katılabilirler.

* Şiirler 60 mısraı geçmemeli, 5 kopya halinde daktilo edilmiş veya okunaklı el yazısı ile yazılmalıdır.

* Karikatürler iyi bir resim kağıdı üzerine çini mürekkeple çizilmelidir.

* Fotoğrafçılık dalında konu "1979 Uluslararası Çocuk Yılı ve Çocuk Tur. Fotoğraflar siyah - beyaz, 18x24 boyutlarında olmalıdır.

* Diğer bir yarışma dalı olan anı da ise konu "Gençliğin ulusal bağnazlığı, demokrasinin ve özgürlük savaşlarıdır. Gençliğin anti - faşist, anti - emperyalist savaş yemirlerini konu alan anılar 4 daktilo yazısını geçmemek koşuluyla 5 kopya halinde hazırlanmalıdır. Metinler daktilo veya okunaklı el yazısı ile yazılmalıdır.

* Gençliğin savaşımında derneklerde, sendikalarda, okullarda, fabrikalarda önemli bir yerli olan duvar gazeteleri ülkemizde ilk defa bir yarışma konusu olmaktadır. Amaç hem gençliğin yiğit, kararlı savaşını deneyimlerini aktarmak, hem de kültürel alanda kolektif bir çalışmaya sağlamaktır. Yarışmaya duvar gazetelerinde yer alan dökümanlar (Yazi, fotoğraf, karikatür vb.), asılmış halini gözen fotoğraflar ve bu gazeteyi asabilmek için girişilen çabalar yazılı olarak bir bütün halinde gönderilmelidir.

* İlerici yurtsever gençler, genç karikatürcüler, ozanlar! Kaleminize, fırçasınıza gençliğin anti - faşist, anti-emperyalist savaşımına güc katın! Yaptırımlarını bu yiğit savaşımına adayın!

* Genç fotoğrafçılar! Objektifinizi yoksulluk içinde ezilen, yoksulluktan yaşayamayan emekçi çocukların sorunlarına çevirin! Fotoğraf makinanızı tüm çocuklara yanasını bir dünya yaratma savaşımında bir silah yapın!

* Hepinizi 3. İYG Yarışmasına katılmaya, İYİ bir sanatı barış, demokrasi ve özgürlük savaşımında titiz bir güç yapmaya çağırıyoruz!

* Yarışmaya gelen yaptırımlar tüm hakkı İYG'ye aittir. Geri verilmaz.

* Yaptırımlar gönderileceği ve yarışma hakkında her türlü açıklayıcı bilginin edinilebileceği adres şudur:

İYG-P.K.:914 SİRKECI / İSTANBUL

ZORBALIĞIN BÖYLESİ

Bildiri dağıttığı lhbarı üzerine aranmakta olan bir TUS-DER üyesinin üç yaşındaki kızının, annesini teslim etmeye zorlamak için Devletin polisi tarafından kreşten alınarak karakolıda 15 saat rehin tutulması, olayı tam bir antidemokratik zorbalık örneğiyle, CHP ağırlıklı hükümet döneminde geçen ve ne hukuk, ne insan hakları, ne ahlaki değerlere saygılabilecek olay, demokrat kamuoyuna gerçeğine yansıtılmadı. Tüm bir türden antidemokratik olaylar karşısında olduğu gibi bu olay karşısında da suskunluk duvarları örülmek istendi. Olayı çay antidemokratik yönü ve her türlü hukuk kurulumu çinemesiyle, dünya çocuk yılında, Türkiye'de «burjuva demokrasisi» adına bile gerek bir eylem yüzü karardı. Devletin polisinin çocuk zehin alma yetimi CHP ağırlıklı Hükümetin hangi noktaları vardığını göstermesi açısından da önemli bir gösterge oldu.

Haftanın ardından

20 Ağustos

● Bank Sen'in 25 Şubat'ta bankaların üzerinde 73 gün sürdüğü grevler sona erdi. Toplu sözleşme imzalandı.

● İzmir'de 19 Ağustos'ta düzenlenen meeting'in son anda iptal edilmesinden sonra, gözetilme alınmadı. Emniyetin salıverilmesini bir faşist komando tarafından bozularak öldürülen İGDF'li Fevzi Kuruçay'ın cenazesi İstanbul'da kaldırıldı.

21 Ağustos

● Sıkıyönetim meclisi CHP'li parlamenterlerin kontanjan senatörlerinin ve tabii senatörlerin oylarıyla iki ay daha uzatıldı. Bazı sol kanat CHP'lilerin karşı çıkmasına rağmen, bağlayıcı karar alındı. AP, MHP, MSP sıkıyönetime oy vermedi.

● 1979 yılı programında öngörülen 203 milyarlık kamu yatırımları IMF'e verilen ödünler uyarınca kısıtlanıyor.

● Bakanlar Kurulu Petrol-İş'in, Shell ve Mobil işyerlerinde aldığı grev kararını erteledi.

26 Ağustos

● Faşizme Karşı Savaş Kampanyasının bir bölümü olarak Çanakkale, Merin, İzmir ve Kocaeli'den yola çıkan demokratik örgüt

temsilcileri, demokrat aydınlar ve şichtilerin allelerinden oluşan temsilleri konvoyu Ankara'ya hareket etti.

● Sağmacılar cezaevinden kaçtıktan sonra bulunamayan komando Ferhat Tüysüz Adana'da yeni bir cinayete hazırlanırken yakalandı. Kaçak olduğu sürece bopyun ca 6 cinayeti işlediğini söyledi.

● 24 - 27 Ağustos arasında süren Bayram tatili süresince 16 kişi öldürüldü.

27 Ağustos

● Faşizme Karşı Savaş kampanyasına katılan demokratik güçlerinin temsilcileri Ankara'lı sınırları vardi. Burada demokratik örgüt temsilcileri ve İKİ CHP milletvekili tarafından karşılandılar. Daha sonra ilerleyen seçtikleri bir delegasyonu Başbakanlığa gönderen temsilciler Devlet Bakanı Hikmet Çetin'le görüşüştükten sonra, gözümden dönen Ankara sıkıyönetim Komutanlığına gözetilme alındılar.

● Otomobil lastiği fiyatlarında yüzde 90, kağıda yüzde 50 zam geldi.

● İstanbul'da ayakbağı üreticileri işyerlerini kapatarak, tekelcileri protesto için direniş yaptılar.

● Lokavt ilan edilen Ücker birci fabrikasında 1200 işçinin işi ne son verildi.

● Coca Cola'da 810 işçi direniş geçti.

28 Ağustos

● Sıkıyönetimin gözaltına aldığı antifaşist delegasyon gece geç saatlerde serbest bırakıldı. Anca, Türkiye'nin çeşitli yerlerinden gelen delegasyon üyelerinin tümü bir otobüsle bindirilerek İstanbul'a gitmeye mecbur edildi.

● İşçileri greve alan Intercontinental Oteli kapatıldı.

Yorum

Özgürlük kavgasında

TÜRKİYE'de son günlerin gelişmeleri, yaze ayarların alışılmadık süskünetinin olduğu gündü. Bir yandan yaklaşan büyük toplu sözleşmeler döneminin arifesinde işçi sınıfında gözlenen yeni hareketlenme, işçi eylemlerinin yükselişi; bir yandan geniş emekçi yığınların, küçük üreticilerin, orta sınıfların, tekelcilerin ekonomik baskısını sırtlarında ilk kez büyük bir ağırlık ve somutlukla hissetmeleri ve bu baskıya kendilerinin karşı çıkışlarının, tepkilerinin, örgütlenme çabalarının bulunması; bir başka yandan, Doğu'da, Kürt halkı üzerinde emperyalizmin ve yerli işbirlikçilerinin tezgahladıkları büyük oyun; öte yandan sıkıyönetimin uzatılması, seçim havasına girilmesi ve ilk kez seçimler sıkıyönetim altında yapılacak olması ve nihayet, Türkiye'nin dört bir yanıda işçi sınıfının yön göstericiliğinde yükselen ve E.F. antifaşist kampanya niteliği kazanan faşizme karşı yığınal savaş...

BOYLAGE hareketi, karmasık bir ortamda, Türkiye'de, demokratik güçleri bir özgürlük kavgasına veriyorlar. Herçiler, demokratlar, sosyalistler, komünistler, Türk ve Kürt yurtseverler, bu kavgada, objektif koşullar açısından birleşiyorlar. Bu kavgaya faşizme var, onun uzantısı olan sözyolme karşı verilen kavgaya ilk adım, faşist yularlar dağıtılın, can güvenliği sağlanmasına bilgileryle yürütülen antifaşist kavgadır. Faşizm tüm halkın, tüm emekçilerin, tüm ilerçilerin ve demokratların düşmanı olduğuna göre de, bu kavganın sonunda tüm emekçi halkın kavgasıdır.

NE var ki, Faşizme Karşı Savaş kampanyasının gösterdiği gibi, Türkiye demokratik güçlerinin tümünü birleştirilmesi gereken bu kavgada, demokratik güçlerinin eylem birliği henüz yeterince kurulmamıştır. CHP'nin sağ merkez, antifaşist demokrat tabanını elini kolunu bağlamış, bu tabanını faşizme karşı savaş kampanyasının dışında kalmamış kimi yerde yazılı talimat, kimi yerde görsel tehdit ve kuşlamayla engellemiş, faşist terörün tirmanışını gözlemletirken gelerek efaşizmi eylemli yendik demagojisini sürdürmüş, CHP'li yığınları demokrasi güçleriyle birlik ve dayanışmadan engellemek için elinden geleni ardına koymamıştır.

SOSYALİST Partiler, özellikle TIP ve bazı yerli istisnalar bir yana TSİP, antifaşist eylemlerden uzak durmak için elinden geleni yapmış, Faşizme Karşı Kampanya sırasında pasif kalmayı, kampanyaya katılan ve sürükleyen demokrasi güçlerini soyutlama politikası gütmeyi, grupça hesaplarla yeglemiş; sosyalist partilerin, özellikle TIP'te somutlanın bu tavırına, soldaki bazı diğer çirgi ve gruplar da eşlik etmiştir.

DİŞİNDE TOB-DER'in içinde atıldıkları tabandan kopuk, bölünmüş durum ve bu örgütlerin yöneticilerinin çeşitli küçük hesapları, bu önemli yığın örgütlerinin de Faşizme Karşı Savaş kampanyasına sevril kalmalarına, tabanlarının katılımını da büyük ölçüde engellemelerine neden olmuştur. Kısaca, demokrasi güçlerinin bir bölüğü, emekçi halk ve işçi sınıfı karşısında hesabı geç verilecek sektör tutumlarına, özgürlük kavgasının somut biçim ve yansımalarında biri olan faşizme karşı savaş kampanyasının dışında kalmışlardır.

DİŞİNDE kalmışlardır da faşizme savaş getirmiş midir? Demokrasi güçlerinin kararlılığı, yığınların itisli, katımlı azalması midir? Hayır Yığınlar, en kararlı, en yitkil antifaşist savaşçıların kimler olduğuna görmüşler, kimlerin faşizm gibi bir düşman karşısında bile eylem birliğinden türlü bahanelerle kaçtığı açığa çıkmıştır. Ama elde edilene yetinilemez. Demokrasi güçlerinin birliğini, en somut birlik platformu olan faşizme karşı savışıyla birlikte başlarken, mutlaka ve mutlaka örnek çermektedir. Eylem birliğinden kaçmak, hiçbir şekilde haklı gösterilemez. Bu kaçış yığınların daha deri savaşlarda barcasını birleştirecek başka konulardaki eylem birliklerini daraltması bakımından da önemli ve zararlıdır. Antifaşist eylemlerde eylembirliğinden kaçanlar, bu kaçışın en kısa dönemde ara seçimlerde demokrasi güçlerinin barcasını, daha sonra büyük toplu sözleşmeler döneminde işçi sınıfımızın sermayeye karşı barcasını da etkileyebileceği hesaplanmamışlardır. Hele hele daha somut savaşlarda barcasını vazeğlemez koşullardan olan ulusal demokratik güçlerin birliğini sağlanmasına sözünü, kimileri için adeta çuhend dışı bir zorunlu olmuştur.

Birlik gücü olduğu kadar sorumluluk güdürü de. Birlik, ancak sorumlulukların işi kavranmasıyla gerçekleştirilecektir. Önemimizdeki günler işe, sorumluluk kavranıp birliğe örmüşe için oylar, forsatlar, gelişmeler doludur. İşçi sınıfının örgütlü gücü, birliğe giden yolu, eylem birliğini sonuna kadar zorlayacak, bu konuda sonuna kadar yapıcı olacaktır.

SAVAS YOLU

Ücretleri dondurma çabaları

Başbakan Erciğ Türk - İş'te hükümet adına diyalogu sürdürürken burjuvazinin verdigiyle yetinmeye binamın yükünü yüklenmeye niyetli olmayan, ücretlerin dondurulması oyununa gelmeyen sınıf sendikalarını tekelcilerle iş birliği yapmakla suçladı. Böylece önumüzdeki dönemde IMF'e ücretlerin dondurulacağı sözünü vermiş olan Hükümetin, bu konudaki kararlığı bir kez daha ortaya çıkıyor.

Bu durum yaklaşmakta olan büyük toplu sözleşmeler döneminin beklendiğinden de çetin geçeceğine, CHP ağırlıklı İ hükümetin ve CHP sağ kanalı yönetiminin kesinlikle sermaye safında yer alacağı ve ücretleri dondurmaya çalıacağı gösteriyor.

Öte yandan, resmi istatistiklerin kantidatı bir gerçek var: Geçen toplu sözleşmelerden bu yana hayat, zorunlu ihtiyaç maddeleri göz önünde bulundurulduğunda en az 3 veya dört katı pahalılaştı. Yani 1977'lerin satınalma düzeyini tutturabilmek için bile en az yüzde 300-400 ücret zammı gerekli. Kısaca, Türk-İş'in sarı sendikacıları ile hükümet elele vermiş, sermayeye arka çıkarak, işçilere saç kalına diyorlar.

A. Laşın
SOSYALİZM VE DEVLET
224 sayılı 60 lıra

KONUK YAYINLARI
POSTA KUTUSU: 749
İSTANBUL

TEMELE DAĞITIM
HİRAYE İFTAL SOK.
ORHANGİBEY İŞHANI
NO: 8 KAT: 1. D. A.1
CAĞALOĞLU İST.
7722 62

V. Hacınıkolov - B. Kalacora
BULGARİSTAN SENDİKALARI TARİHİ (1878-1974)
320 sayılı 80 lıra

KONUK YAYINLARI
POSTA KUTUSU: 749
İSTANBUL

TEMELE DAĞITIM
HİRAYE İFTAL SOK.
ORHANGİBEY İŞHANI
NO: 8 KAT: 1. D. A.1
CAĞALOĞLU İST.

Ölümsüz savaşçılar - Mustafa Suphi ve Ethem Nejat

TKP MK Genel Sekreteri I. Bilen

TKP 59 yıldır savaşıyor

TÜRKİYE Komünist Partisi, büyük etkin devri mi'nin doğrudan evkasi atınında ve kültürün savasını açtığı için doğu. Bu iki kök, iki kaymak, onun enternasyonalist ve yurtsever gelenegini, savacı yapısını ve kök sağlanlığını belirler.

TKP'nin tarihi «düz bir çizgi» göstermez. İnisiyoyuşu, ama yığıt ve şanlı bir tarihtir bu. Partinin oportünistlerin eline düştüğü, iki de edilmek istendiği olmuştur. Parti daha kuruluşunda, dünya işçi ve komünist partilerinin tarihinde bir egi daha olmayan sert ve hain baskılarla karşılanmış; kuruluşunun dördüncü ayında bir bölümler Merkez Komitesi iyessi olan orbeş kurucusu en yığıt, en bilincel, en önde gelen orbeş yoldışı, Karadeniz'in ağzin sularında büyük bir kompote ile boğdurulmuş; daha sonra 1922 yılında yasaklanmış ve 59 yıllık savasını tarininin 87 yılına gittiklik ve yasaklanma koşulları içinde geçirmişdir. İşte bu koşullarda sürdürülen 59 yıllık savaş TKP'yi günümüze getiren.

İlk hazırlık

hazırlıklardan

1. Kongreye

TKP'nin ilk kuruluş hazırlıkları, Anadolu'daki ilk komünist ekriderleri, Sovyetlerdeki Türk komünistlerinin de neyin kazanmaları ve örgütlenme çalışmaları, nihayet Almanya'da bulunan bir takım işçi ve aydınların devrimci bilince Türkiye'ye dönümleri, 1918-19'lara rastlar. Burjuvazi, işçi sınıfının kendi savasını tarihtir, Parti tarihinin öğrenmesini için çok çabalamış, herşeyin, en ağzin bir yasağı ağıt bir sis perdesi ardında kalması için elinden geleni ardına koymamıştır. Bu amaçla burjuvazi tarihçilerinin aktarmalarında, TKP'nin-kuruluş koşulları Parti'nin nasil üç kolun birleşmesinden meydana geldiği saklanır; bir karışma ve kafa bulanlığı yaratılmaya çalışılır. Parti üç dal, üç örgütlenmenin, 1. kongrede birleşmelerinden doğmuştur. Bu üç dalın birincisi Anadolu'da

Kurtuluş Savaşı içinde Yeşil Ordu ile bağlantılı veya bağımsız olarak örgütlenen ve çetresine katılan komünistlerin oluşturdukları Anadolu örgütüdür. İkincisi İstanbul'da, 1918'de oluşan ilk komünist kümedir. Bunlar, Almanya'dan dönen ve Almanya'da Spartakistlerle bağlantı kurmuş ve komünist-olmuş bir kism aydın ve işçilerin etkinliğinde oluşmuş ve İstanbul Örgütü olarak adlandırılmışlardır. Ni hayet Partiyeye ideolojik dam gasını vurmaz bakımından şu önemli üçüncü dal, Mustafa Suphi önderliğinde Sovyetler Birliği'ndeki Türkiye Komünistleridir. İşte TKP'nin kuruluş tarihi olarak benimsenen 10 Eylül 1920'de Bakü'de toplanan Birinci Kongre, bu üç kolun, üç dalın, yani bir bakıma, Ekim devriminin tüm gücü, sağlanlığı ve enternasyonalizmi ile ulusal bağımsızlık savasınının savaşkanlığını, kararlılığını birleşmiştir. «Özetele, TKP'nin gelişmesi üç kolundan, üç örgütten birleşmesinden» TKP oluşmuştur: İstanbul örgütü, Anadolu örgütü, (veya Ankara örgütü), başında Mustafa Suphi'nin bulunduğu mekledet içinde kilerden kurulu örgüt.»

Anadolu Örgütünün

gelişmesi

Ülkede ilk komünist gruplar, isgal altındaki İstanbul'da ve Anadolu'da daha 1918'de oluştu. Komünist kümeleler, halk çetresine birliğe emperyalist saldırılarına karşı vuruşmaya, kendileri de birlikler, çeteler meydana getirmeye henüz Kurtuluş Savaşı başlamadan başlamışlardır. Örneğin Afan Hikmet daha 1919 bağlanımda Bandırma, İliman, demiryolu ve fabrika işçilerinden kurduğu bir gerilla birliği ile İngilizlere ait silah depolarını basıyor, aldiği silahları Anadolu'nun isgal altındaki bölgelerine gönderiyordu. Anadolu'nun daha başka yerlerinde İsmi'tiye, Düzce'de, aynı türden komünist nüvelerin varlığı bilindi. Kurtuluş savaşının sünen başlamasıyla, Anadolu'daki komünist kümelelerin etkinliği de arttı. İspanya savaşına daha geniş boyutlarda katılmaya

başladılar. Bir halk millis ordusu biçiminde örgütlenen Çerkez Ethem'in Yeşil Ordu'su ile Anadolu'daki ilk komünist kümelelerin bağlantısı arttı. Ulusal kurtuluş savaşına böyle aktif olarak katılan Anadolu komünist kümeleleri, savaş içinde kendi iç örgütlenmelerini, bağlarını güçlendirmeye oanağı budular. Zonguldak, Trabzon, Rize, Eskişehir, Samsun, Sivas, Erzurum örgütleri oluştu ve gelişti. Bu oluşum, 14 Temmuz 1920'de, yani Ankara Büyük Millet Meclisi Hükümeti'nin kuruluşundan 2,5 ay sonra, Ankara'da komünist partinin resmen kurulmasına vardı. Kurucuların başında Salih Hacıoğlu, Afan Hikmet, Şerif Manatov, Çete Ahmet, Zinetullah Neşevan, Tersane Ali Ahmet Usta geliyordu. Türkiye Halk Komünist Partisi adını alan örgüt, sempyalizme, kapitalizme karşı, bunların boyunduruğuna kırılmak için devrim ve sosyalizm çetresinde savaşıyordu. Halk Cumhuriyetini kurmak, sosyalizmi yerleştirmek için işçi sınıfını, emekçi yığınları örgütleyeceğinin bildiriyordu.

Parti Sivas, Ankara, Kayseri, Eskişehir, Kastamonu, Bolu, Konya, Samsun, Erzurum, Trabzon, Rize, Zonguldak örgütlerinden (12 bölge örgütü) oluşuyordu. İsgal altındaki İstanbul örgütü, kuruluş kongresine katılmadı. Parti'nin merkezi Ankara'da, Karadeniz çarşısında tahta bir evin üst katındaydı. Partinin yakın ancak anayurdu dışlarından temizelemek başlamış demokratik bir halk hükümeti kurmak. Uzak ve senz kutsal amaç ise sosyalizm kurmak olarak sunuluyordu. Türkiye Halk Komünist Partisi'nin, o sıralarda Meclis'te bir grup meydana getirmeye çalışmaları başarılı değildi. Halk Zümresi ile bağlantılı vardı. Yeşil Ordu ve Halk Komünist Partisi'ne yandı Tokat sayılı Nazım bey, bir ara İçişleri Bakanı bile seçildi. Ancak bu gelişmeler çok sürmedi. Burjuvazi, kimsa süre sonra komünist oluşumda ve ulusal kurtuluş savaşının toplumsal kurtuluş savaşına dönüşmesinden ne kadar korktuğunu göstermişti. Bu korkunun ve toplumsal kurtuluş savaşını durdurma, devrimi burjuvaziye teslim etme çabalarının ilk belirtisi, 1920'nin son ayların

da ve 1921 yılının ilk günlerinde, «düzenli ordusuya karşı çıkıldığı ve İsyana kalkışıldığı» gerekçesiyle, Yeşil Ordunun ve gerilla birliklerinin iki ateş arassına alınarak kurdirılması, Sovyet devrimine Halk devleti fikrine yakınılılı bilinen Yeşil ordularının en inasafaz biçimde ortadan kaldırılmaları oldu. İkinci adım, Anadolu komünistlerine yöneldi. Türkiye Halk Komünist Partisi 19 Ocak 1921'de kapatıldı. Salih Hacıoğlu, Afan Hikmet başta olmak üzere re parti militanları, örgütme kurulu üyeleri ve bir atak Tokat Sayılı Nazım tutuklandılar. İstiklal mahkemelerinde yargılanıp yıllarca kurkecezasına çarptırıldılar. Burjuvazi dışlarını göstermeye başlamıştı. Ve çok daha vahşi saldırılara hazırlanıyordu.

İstanbul Örgütü

İstanbul'da, komünist kümelelerin ortaya çıkması, Anadolu'dan biraz daha eskiye, 1918 başlarına gider. Bu dalın oluşturanlar, Almanya'da, 1918'de Spartakistlerin ayaklanmasına katılmış, onlarla birliğe dönmüş, değerli deneyim edinmiş, bilimsel eğilimlere sahipti. O yıllarda Almanya'da fabrikalarda çalışan, bir yandan da uzmanlık eğitimi gören pek çok Türkiye'li işçi vardı. Spartakist hareketin geliştiğine katılmışlar, Alman işçi kadresleriyle birliktelermişler. Spartakist hareketinin yenimesinden sonra, 1918'de Türkiye'ye döndüler. Aralarında Ethem Nejat, Lütfü Necdet, Hilmiöğlü Hakkı, Ahmet Usta vardı. Türkiye'ye döndüklerinde, İstanbul'da komünist ekriderleri kurular. İkinci zümre ile seçilmiş, yerlerine yeni kümeleler, yeni gençler kurulu, illegal çalışma böyle yürütken, İstanbul'da bulun bir bölümler, 1919'da İstanbul'da legal olarak kurulan işçi Çiftçi Sosyalist Fırkasını örgütledi. Ethem Nejat bunlardan biriydi. Ancak İşçi Çiftçi Sosyalist Fırkasında devrimcilerin, komünistlerin yanında oportünistler, küçük burjuvazi aydınlar çoğunluk taşıyordu. Bunun etkileri sonradan olumsuz yönde görüldü. TKP'nin birincil kuruluş kongresine (Bakü kongresi) İstanbul örgütü de Ethem Ne

jat'ın önderliğinde katıldı.

Mustafa Suphi Kolu

Türkiye Komünist Partisi'nin oluşturulan, 10 Eylül 1920'deki Birinci Kongrede Türkiye Komünist Partisi olarak orbesiz üç kökden üçüncüsü, ve Partiyeye lideryile oluştuğu kaar ideolojik bakımdan da damgasını basandı, Mustafa Suphi önderliğindeki yurt dışı kanadıdır. Bu kanat, doğrudan doğruya Ekim devriminin içinde, onun doğrudan etkisi altında oluşmuş, çetresizmiş, Mustafa Suphi'nin önderliğinde, Ekim devriminin bir uzantısı, bir ürünü olarak köy almıştır.

Mustafa Suphi, Rusya'daki Türk Harp müstahfendileri, İttihatçılara muhalif diye tutuklanıp kapatıldığı Sinop kalesinden 1914 yılında Rusya'ya kaçmış, buradan Avrupa'ya geçmeyi planlamış, Birinci dünya savaşının çıkmasıyla, Türkiye Almanya'nın yanında Rusya'ya saldırılarına savaş esiri olarak tutuklanmıştır. O sıralarda Rusya'da bir türden binlerce savaş esiri olduğuna biliniyor. Urul'da işçi olarak çalıştıran Bolşeviklerle ilk bağlarını kurmuş Mustafa Suphi 1915 yılında RSDP (B)'ye üye oldu. Türkiye savaş esirlerinden devrimi bir küme oluştururmayla başladı. Mustafa Suphi'nin bundan sonraki hayatı, Ekim devrimiyile, bolşevik hareketle içticedir. İlk Türkiye Komünist gazeteyi yayınlamak, Doğu Halkları Komünist Örgütleri Merkez Bürosundaki yayın çalışmaları, Kırmızı Doğu Gönüllüleri Enternasyonalı Alayını kurma kararı devrimci Denkin kuvvetlerine karşı savas Komünist'inde çalışmaları Türkistan Orta Asya Azerbaycan'da Ekim devriminin başarısını için çalışmaları bu dönemim parçalarıdır. Ancak tüm bu çalışmalar, ona başlıca amacını unutturmadı. Bu amaç Türkiye proletaryasını örgütlemek, Türkiye'de devrim yapmaktır.

Savaş tutsakları arasında ki çalışmaları, Mustafa Suphi, 1918 Haziranında Kazan'da Türk Savas Tutacakları Sosyalist Örgütleri temsilcileri Kurultayını toplayarak geliştirdi. Daha sonra aynı yıl, Türk sol sosyalistlerinin Moskova'daki ilk kongrelerini ör

güldü. Bu konferansta Rus ya'da bulunan birkaç Türki-yeli komünist grubu birleş-ti. Bu kongrede başkanlığa getirilen Mustafa Suphi, aynı zamanda Astrahan, Saratov, Kazan, Samara, Rezan'da Türki-yeli savaş ustaylarının kurdukları birliklerin de genel yöneticisi oldu. Mustafa Suphi, 1919 Mart'ta, Türkiye Komünist örgütlenmesinin temsilcisi olarak Komünistler'in Birinci kongresine katıldı. Orada Üçüncü Enternasyona'nın Birinci Kongresinde Türki-yeli işçi sınıfı ve Türkiye halkı adına konuştu. Onun artık tek bir amacı vardı: Türkiye proletaryasının ön-ü, savasın kolunu örgütle-

masını'da Ekim devrimi ön-cesinde ve sonrasında Mustafa Suphi'nin birlikte çalışmaları olan Mustafa Suphi'nin kurduğu, kuruluş savasına ve Komünist örgütlenmeye ka-tılıyordu. Anadolu örgüt-lenince, İstanbul örgütünde Mustafa Suphi'nin kavga ar-kadaşlarını on saldıra gö-rdürdü.

Mustafa Suphi, Azerbey-can'da Sovyet egemenliğinin ilan edilmesinden sonra 1920'nin Mayıs ayında Bakü'ye geldi. Artık Anadolu'daki, İs-tanbul'daki ve yurt dışındaki (Sovyetler'deki) tüm komünist örgütlenmeleri birleştirecek Türkiye Komünist Partisi'nin Kuruluş Kongresinin hazırlıkları başlıyordu. Tüm Komünist örgütleri bir çatı altında toplamak, onları tek merkezde bağlamak zamanı gelmişti.

Birinci kongrenin Ankara-da yapılması düşünüldü. O sıralarda yeni kurulmuş olan (14 Temmuz 1920) Türkiye Halk Komünist Partisi, Büyük Millet Meclisi Hükü-metinden kongre için izin istedi. Ama Ankara hükümeti izin vermedi. Bunun üzerine Kongrenin yurt dışında toplanması zorunluluk oldu.

Azerbeycan Sovyet Cumhuriyeti Hükümeti kongrenin Bakü'da toplanmasına olanak sağladı. Böylece, TKP'nin Birinci Kongresi Bakü'da İstanbul'dan, Anadolu'dan ve Sovyetlerin gelen delegelerin katılımıyla, 10 Eylül 1920'de açıldı.

Birinci kongre

(Bakü kongresi)

TKP'nin Birinci kongresi-ne gelen delegelerin büyük çoğunluğu, 75'den 83'i, İstan-bul'dan ve Anadolu'dandı. Onbeş örgütlü temsilci geliyordular. Ayrıca, kongrede 51 konuşulmuş vardı. Kongre Mustafa Suphi açtı. Açış söyleninde Büyük Ekim devriminin tarihsel önemini, Doğu halklarının kurtuluşu için bu devrimin tükenmez bir güç kaynağı ve destek oluşturdugunu belirtti. Enternas-yonalcı olan derin inancını vurguladı.

Birinci kongrenin temel amacı görevi, komünist ör-gütleri tek yapı altında bir-leştirmek yanındadır. Partinin programını, strateji ve tak-

tikleri belirlemekti. Birin-ci kongrede kabul edilen Birinci programın özü ve temel strateji şöyle özetlenebilir:

TKP'nin yakın amacı em-peryalizme, sömürgecilliğe ve ölkede emperyalizmin ve sö-mürgecilğin işbirlikçilerine dayanmalarına karşı geniş bir halk hareketi yürütmek için, işçileri, köylüleri, aydınları, subayları, yuriseverleri tek cepheye birleştirmek ve bu ulusal demokratik cephe ile emperyalizmi ölkeden kovmaktır. Böylece TKP'nin birinci kongresi ulusal kurtuluş savaşına komünistlerin etkin katılımı, ateş boy-larında katılmaları kararında alınıyor ve bu savasın bir Tek Cephe, Ulusal demok-ratik cephe savagı olduğunu vurguluyordu. Ancak, TKP Kurtuluş Savaşını varçılığ ile desteklerken, işçilerin, emekçilerin ana isteklerini sa-vunmaktan bir an bile vaz-geçmiş değildi. Kongrede bu tutum şöyle belirtilyordu: «Türkiye'nin varlığını savu-nan ulusal hareket yardım-cimek borcumuzdur. Bununla beraber, burjuvazinin ez-gisine ve egemenliğine karşı emekçilerin sınıf savagı duy-gusunu, bilincini kuvvetlen-dirmek görevimizdir, ödevimizdir. Emekçi yığınların, işçi sınıfının politik örgütleri-nin bağımsızlığını - komünist partisinin bağımsızlığını, her zaman gözbeğizmiş gibi ko-rumak başlıca şarttır.»

Birinci Kongrede kabul edil-en Birinci programı temelinde şu ilkelere yer alıyordu:

— Ölkedeki emperyalizmin pençesinde, emekçi yığınları-nın ise yurt içinde emperya-list sömürçüleriye destek olan asalakların, sömürdücü sınıfların, kapitalistlerin ağalarnın ezgisinden kurtarılması.

— Emekçilerin istemleri ve halkın özerklik hakkını koruma savagı.

— Butun ilerici güçlerin ulusal bir savas cephesinde birleşmesi (Tek cephe)

— Dünya devrimci hareke-tiyle, dünya proletaryasıyla, özellikle ilk işçi-köylü devleti olan Sovyetlerle sıkı bağlar kurulması...

Program, bu ilkelere temelinde Türkiye topraklarında yaşayan ulusların kendi ka-gerlerini belirleme haklarını tanıyor, köylülerin devrimci çekilmesi, köylü komiteleri kurulması, ağaların, beylerin toprak ve ıbratın aracılarını köylüye dağıtılması ilelerini getiriyor. Karın sorununa ayrı bir önem veriyor ve işçi-lerin hakları üzerinde durulduğunu, 12 bölüm ve 42 mad-deлик bu program-dışında Bi-rici kongre, «Türkiye işçile-rine» başlıklarla özel bir çağrı da yayınladı. Emperyalizme karşı tek cephenin zorunlu-luğu belirtildiğinde, aynı zamanda işçi sınıfının ivedi istemlerini yer veriliyor. Sık-dikalarda tam bağımsızlık, ek-siksiz tav ve yürütüş, basın ve kişi dokunulmazlığı özgür-lüğü, 1 Mayıs'ta resmen işçi bayramı ilan edilmesinde, Jan-darma yerine halk tarafından seçilmiş illis örgütleri, ku-rulması, diğer genel konular

ve sekiz saatlik işgüdü, toplu sözleşme hakkı, ücretli hafta izni, kadın ve çocuk işçileri koruyucu hükümler ve istem-leri ileri sürülyordu.

TKP'nin 10 Eylül 1920 Birinci Kongresi Parti programını onayladı, taktikler çizdi, stra-tejik doğrultuyu saptadı ve Türkiye'de ve yurt dışındaki tüm komünist grupları birleş-tiren tarihsel kararı aldı. Parti genel başkanlığına Mustafa Suphi, Genel Sekreterliğe Ethem Nejat seçildi. Türki-yeli Komünist Partisi artık kurulmuştu.

Savaş 59 yıldır sürüyor

TKP böyle kuruldu. Bakı-ları, kuruluşun hemen ardından olağanüstü buyutlara vardı. Burjuvazi, TKP'nin ku-ruluşuyla birlikte, Ulusal Kurtuluş Savaşının toplum-sal kurtuluşu dönüsmesi olanaklarını arttırdı, egemenliğini elinden gidebileceğini hemem görmüş, komünist ha-rekete karşı en sert önlemler alma planını vakit geçirme-den hayata uygulamaya baş-lamıştı. Ancak Yencil Ordu ve komünist gerilla birliklerinin arkaдан hançerlenmesi ve atıldıkları, sonra, 19 Ocak 1921 de TKP'nin kuruluşundan 4 ay sonra TKP'nin kolu olan Türkiye Halk Komünist Partisi'nin kapatılması ve nihayet, burjuvazinin vahşetinin doruğuna ulaştığı olay Anka-ra Hükümeti ile görüşmek üzere Türkiye'ye giren ve res-men davet edilmiş bulunan TKP Başkanı ve Sekreterinin de işlerinde bulunduğu TKP heyetinin 28-29 Ocak 1921 gecesi Karadenizde kompo ile boğdurulması. Parti tari-hinin en acı olayı: 15'lerin öldürülmesi...

Görüleceği gibi, Türkiye Komünist Partisine yönelen saldırı, dağınk, plansız rast-lanmış değildi. Burjuvazi ha-reketi, örgütlenmeyi, daha doğaraken, henüz tüm gücü-nü kazanmadığı bir anda bğmayya kararlıydı. Parti-nin çeşitli kollarına karşı, en vahşi basımların ve ihanet-in 1921'in ilk ayına rastla-ması gelişti güzel değildi.

Burjuvazi, daha 1921'den itibaren TKP'ye karşı en a-mansız basımlara girişti ama hareket durdu mu Bu soru-nun cevabı kocaman bir «ha-yır»dır. Burjuvazinin gözüne baka baka yıkılırken bu «Ha-yır», 59 yıllık savasın bugün ce ve 59 yıl sonra bugün emekçi yığınların, emekçi bir kusağın mevdanlarda fe-brikalarda, tarlalarda «15'er baslatıldı, yarıbinler sürdü-rü-l-vor» haykırılarındadır Türkiye işçi sınıfı, bir buğün emperyalizme ve örgütlenmesinde ilk Ma-yıs'da da, faşizme karşı sa-vasın eylemlerinde yankılandı TKP.

1920, 10 Eylül 1929'da 59 yaşında, Artık o, bir fidan de-lik, oğlun, serin göğleği, gör-kemli, güçlü ve gürnaah bir ağaçtır.

Ulusal bağımsızlık, demok-rasi ve sosyalizm savasının başında yer alan; işçi sınıfı-mızın, emekçi halkımızın ger-çek umududur.

30 Ağustos'un 30 Ağustos olabilmesi için

30 Ağustos, bu yıl da bir ordu günü ve asker bayramı olarak kutlanacak. 30 Ağustos'a çok-tandır bir görünüm verildi. Öyle ki-gidercek göstermelik geçit törenlerinin ve bir üst rütbeye ter-fi eden subayların sevinçlerinin bayramı oldu 30 Ağustos. Kurtuluş savaşında, emperyalist güçlere ve piyon-larına karşı sonuçsal zaferin kazanıldığı «Büyük ta-sarar ve Zafer» günü olduğu adına unutuldu.

30 Ağustos emperyalizme karşı zaferin kazanıldığı günü simgelerdir. Bu yüzden de, tüm halkın bayramı olması gerekir. Çünkü Ulusal Kurtuluş savagı, işçisiyle, köylüsüyle, yurisever aydını, askeri, siviliyeli, tüm halkın yürüttüğü ve zafere ulaştığı bir savas-tır. Ama, Kurtuluş savasının toplumsal kurtuluşu ta-mamlanmasında, devrim dönüsmesinin halk itidatı-ryn kurulmasını engelleyen, egemenliği, erki alan burjuvazi, bir süre sonra, emperyalizme bağlarını yeniden kurdu, ulusal bağımsızlığı hiçe sayarak ölkeye ve halkı yeniden kurdu, ulusal bağımsızlığı hiçe sayarak ölk-e-yi ve halkı yeniden emperyalizme teslim etti. Buda-ndan sonra da, sadece 30 Ağustos'un değil, ulusal kurtuluş ve bağımsızlık savasımızın hatırlatın, emperyaliz-den bağımsızlığın simgesi olan tüm günler anlamı ve işlevlerini yitirdi. Birer «ölü» haline geldiler. Tutarlanı sekorularına bükünkili getiren birer tören halindeki oldu. Yüparmış işçi bağımsızlığı bir «Vatan - Millet - Sakar-ya» yütuamacasının ögesi yapıldı.

Oysa 30 Ağustos 1922, ulusal bağımsızlığın kazanılmasında en önemli bir adım, bağımsızlığı gelelece-ğimizde en önemli kilometre taşlarından biridir. 30 Ağustos'a, bu anlamda, onun gerçek işleviyle, bağımsızlık öyleye sahip çöker ve tüm emekçi halkımızın, tüm yurisever güçlerin ortak zaferini simgesi olan 30 Ağustos'un bağımsızlığı özünü vurgulamak için çağırış, 30 Ağustos'un işçi bağımsızlığı, özü alınmış bir asker bayramı haline getirilmesinin, onun bağımsızlık savasımızın bir parçası olduğunu unutturulmasına karşı çıkarak, halkımızın gündünü halkızma mal etmek, ulusal bağımsızlık kavramını, bir kez daha 30 Ağustos'a bağlayarak gündeme getirmek görevimizdir.

Ancak, 30 Ağustos'un gerçek anlamda kutlanabilemesi, tüm halkın emperyalizme karşı zafer bayramı olabilmesi, ulusal bağımsızlığımızın simgelerinden biri haline gelbilmesi, ulusal bağımsızlığın yeniden kazanılması, emperyalist boyundurukun sökülüp atılması, aydın, aydın adamları olarak ölkemizde yabansı ün-ların kaldırılması, NATO'dan çıkılması, İKİL anlaşma-ların iptali, IMF'den bağımsızlaşılması olanaklıdır. Ancak o zaman, egemen sınıfların, emperyaliz-min işbirlikçilerinin, mafiazist hükümler bir tören ede-biyatına indirgeyip yozlaştırdıkları günler gerçek anlamına kavuşabileceklerdir.

Her yıl olduğu gibi bu yıl da 30 Ağustos'da Demit-rinden Türkiye'ne kadar ulusal bağımsızlığımıza am-bargo koyan, vatanı şu vüza bu biçimde emperyalist güçlere satan ne kadar politika madrabaz varsa, de-mekler verecek, düğmünün İmri'den nasıl dense öle-tilmiş olduğunu alatacaak, Kocatepe ve Atatürk hikayeleri okuyacak, ağdallı nutuklar atacaklar. Umut diye gelip, NATO'culuk IMF'çilik politikalarını bağımsızlığımızı bir kez daha zedeleyen CHP ağırlıklı hükümetin teş-kil edildiği, tüm yuriseverleri ümitsizliği aynı koruyta katılacaklar. Günün şartları ve devrimin belirttiği bağımsızlık çapında yazılar bükünkili yazılacak. Emperyalizmin iş-birlikçisi güçler, tekelcileri uzantıları, İptal Bayrak, İhtisali marşı, vb. konularda yaptıkları iktyidölükler 30 Ağustos'a da sahip çükler görünecekler. Ama 30 Ağustos'un gerçek sahipleri, ölkeye rehine verilmekte, öлке topraklarını yabancı egemen güçlere çekmekte bir-birleriyle yarışan-egemen güçlerin temsilcileri değil, Türkiye emekçi halkıdır, ilerileridir, devrimcilerdir, sosyalistlerdir. Kurtuluş savaşında savagı boyunca İKİ atılan ve sonuna kadar kan ve ateş içmiş çarpışan ölen, yaralanan komünistlerdir. 30 Ağustos onlarıdır. Ve onlar, 30 Ağustos'un 1922'deki anlamına yeniden kavuşabilmesi için, bugün de, burjuvazinin ihanet ve emperyalizmin çok yönlü saldırısına karşı ulusal bağımsızlık savasımızın başını çekmektedirler.

Bunalım koşullarında yeni toplu sözleşme dönemine doğru

Türkiye Cumhuriyeti tarihinde en derin ekonomik, toplumsal ve siyasal bunalım dönemlerinden birini yaşıyor. Ve şu günlerde 500 bin aşkın işçi için büyük toplu sözleşme dönemi yaklaşıyor. CHP'nin tüm koşullarına boyun eğdikten sonra, verdiği ödünler arasında bir tek noktada, işçi ücretlerinin döndürülmesi konusunda şimdilik zorlanıyor. Hükümetin 'toplumsal anlaşma' ile atacağı adım ve adminin yaptırılması çabaları, emperyalizm ve işbirlikçi tekelcilere yeterli bulunmuyor. Hükümetin özellikle yaklaşmakta olan toplu sözleşmeler döneminde, daha kesin ve kararlı önlemler almaya istiyor. Başbakan Ecevit'in gençlerde tekstil işkolundaki bir toplu sözleşme ücret artışlarını fazla bularak, Türkiye tarihinde ilk kez görülen bir davranışla, 'emmeleketin içinde bulunduğu koşullarda zamanın yeni istenen gözden geçirilmesini' istemesi, daha sonra da ücreti zammı isteyen sendikaların ağır biçimde eleştirilmesi gelecek günlerde dayatılacak istenilenler küçük bir provası sayılmalı.

Önümüzdeki aylarda, özellikle kırsal alanlarda, derin bunalım koşullarında verilecek ekonomik savasında izlenecek yolun doğruluğuyla tartışılması ve uygulanması, yalnız işçi sınıfının ve sınıf sendikalarının işi değil, tüm ulusal demokratik güçler açısından büyük önem taşıyor.

Bunalımın yükünü işçi sınıfının sırtına vurdularını engelleyen bir yol ve yöntem, kazanımların korunması ve ilerletilmesi için, yükünler birlikte, yükünlerin önünde kararlı, savasçan bir yol izlemenin zorunluluğu ortaya çıkıyor. Böyle bir savasım hangi noktaya kadar gitmek istiyor? İşçi sınıfının örgütlü sendikal savasımının önüne ne tür görevler ve nasıl bir başarı sağlıyor?

BUNALIMIN YÜKÜNÜ NİYE İŞÇİ SINIFI YÜKLENSİN?

Büyük toplu sözleşmeler dönemi yaklaşırken en başta gözetilmesi gereken hedef ile, toplu sözleşme hedef ve istemlerini, bunalımın tüm yükünü işçi sınıfının yüklememesi, kazanımlarını koruyup geliştireceği bir düzeye belirlenmelidir.

Ağır sömür ve baskı altında ezilen, basadördüncü fiyat artışlarının en küçük bir ücret zammını bir anda silip söpürdüğü ve yaşam düzeylerinin gerilediğini gören işçilerin ve geniş emekçi yükünlerin en somut istemleri, ücretlerinin fiyat artışlarının gerisinde kalmasına ya da olduğu yerde saymasına göz yummak değil, tam tersine yaşam düzeylerini önabildiğince ilerletmektir. Yükünler en fazla baskı ve somut istem çevresinde savasımını gerektiren, hareketlenebilirler. En geniş işçi ve emekçi yükünleri bu somut istem çevresinde kararlı bir savasım çekebilirler.

Burjuva reformizminin yükünlerin üzerinde tekisini kırmanın, CHP'nin yükünleri sürekli olarak 'kemeleri sıkması', özerkliği, bunalımın yükünü taşımaya çağırmasının yükünlerde yarattığı geçici durgunluğu yenmenin bir yolu da buradan geçmektedir. İşçi yükünlerini burjuva reformizminin etkisiz

den kurtarmak, işçi sınıfının baskı, devrimci politikasına kazanmak için gerekli olan, onların ekonomik istemlerini işlemek değil, tam tersine onların bastırılması olan her türlü isteklerinin bilince alınmasını yardımcı olmaktadır. Yükünlerin yatılmanamaması, yükünler birlikte, onların bir adım önünde olmanın gereği de budur. Yaklaşan toplu sözleşmeler döneminde, işçi sınıfının hedef ve istemlerini, tekelcilerin, burjuvazinin bunalımın yükünü işçi sınıfına taşıma niyetlerinden kaçınması için en somut adım atılmaması, yaşam koşullarını gerektirdiği yüksek oranlarda belirlenmesi, işçi yükünlerinde güven yaratır ve yükünlerin işçi sınıfı hareketiyle, örgütlü sendikal hareketle olan bağlarını güçlendirir.

NE KADAR SAVASIRSAK O KADAR KAZANIRIZ

Bu savasımda işçi sınıfının öncüleri, 'burjuvazinin olanakları' 'gerçekçilik' gibi gerekçelere karşı ne kadar savasırsak o kadar kazanırız belgisini savunurlar. Yükünlerin istemlerini sonuna kadar desteklerler. Onlar, karşılıklı ve karşılıklı olacak yükünlerin bilimsel bir biçimde kavramalarına yardım eder, bu zorlukları yenmenin yollarını açık ve inandırıcı bir biçimde göstermeye çalışırlar. Oportünistler zorlukları eylem kaçkınılığı için gerekçe yaparlar. Devrimci eller için ise, her zorluk onu aşmayı gerektiren bir eylemin gerektirir.

İşçi sınıfının öncüleri, tekel karşı, sıkıyönetim koşullarında, çetin bir savas eşliğinde olan işçi sınıfımıza kitirecek değil, tam tersine savasında kararlılık, başarıya inanç, duygusu asırlarlar. Geçmiş grevleri bu derslerin ışığı altında inceleyer. Oportünistlerin içi kardıkları 'zamanın greve gidilmesi' meşhurluğuna yolundaki bozguncu, teslimiyetçi sözcü derslere karşı, da ha kararlı, daha örgütlü, daha disiplinli savasılmayıdır, dersini çıkarırlar.Önümüzdeki ulusal ekonomik savasında, başta MFSS patronları olmak üzere tüm emekçi güçleri burjuvazinin her türlü baskı yaptığı işçi sınıfının karşısına tüm zor ve yöntemlerle dikileceklerdir. Zorlukta, tansakattan her türlü zor balığı, kadar çetilli yolları deneyeceklerdir. Burjuva reformistleri işçi sınıfını işlemek için ellerinden gelen yapacaklardır. Sağ oportünistler eylemlere kaçmak için türlü tühanelerle idare edeceklerdir. 'Sollar ise, keskin iktidar ardına gizlenip işçi sınıfını yatılmak için bilimsel bilimsiz her yola başvuracaklardır. Nitekim kimileri işçi sınıfına olan güvensizliklerini daha şimdiden sergilemeye başladılar. Kendi başına istemini nasıl belirler, demeye getiriyorlar. Sanki işçi sınıfı, öncüsünden ayrıtı, onun tümüyle dışındaymış gibi... Bunalım mekanik bir ayrılmış öncüleri sınıfın arasına kalın bir duvar koymaya çalışıyorlar. Çirkeşlerde işçi sınıfını istem gerekçe istem sayılmaz diyorlar. Bunalım istem aynı zamanda öncülerden oluştuğu, sınıfın istemini öncülerden bağımsız olmadığı gereğini atıyorlar. Mekanik bir ayrılmış yarıyorlar. Özellikle maden işçilerinin yıllardır öncüsü

bu birlikte oluşturduğu savasçanlık düzeyini gözden geçiyorlar. Daha, özellikle savasım yükseldiği koşullarda sınıfın ne yapabileceğini görüyorlar. İşçi sınıfının bilececeği ile burjuvazinin verebileceği arasında fazla bir fark kalmaz diyerek Marksizmin temel gerekliliklerini birini, sınıfı toplumlarda iki uzaşmas sınıfın varlığını ve süregelmesi sınıf savasımını nesnel temelli hiçe saymaya kararlı gibileriyorlar.

ATILGAN VE SORUMLU BİR YOL İZLEMEK

Ekonomik savasımın her aşamasında, istemleri elde etmek için atılan savasçı bir yol izlemek, yaklaşan toplu sözleşmeler döneminin başlıca ilkelerinden biri olmak zorundadır.

Önemli etkenin öneminin arttığı yükün eylemlerindeki geçici durgunluğu kırmak, yükünlerin ruh halini değiştirmek, işçi sınıfının devrimci duygularını alevlendirmenin daha da önem kazandı: bir dönemde yükünleri somut ekonomik istemler temelinde hareketletmenin, yükün yükünlerini hızlandırmanın, elverişli ortamının yaklaşan büyük toplu sözleşmeler döneminde bulunacağı açıktır. Bu ortam çok iyi değerlendirilmelidir.

İşçi sınıfımızın geçmişte başarıyla kullandığı genel savasım yollarını, grev okulu, deneylenmiş süzülün bir üstak ve atılabilirlik kullanımı zorunludur. Toplu sözleşme dönemi bir masa başı pazarlık dönemi olarak değil, her aşamasında mücadeleli, yürütülürle, dayanışma gerektirildiği kararlı ve yığıt grevlerle desteklenen bir savasım dönemi olarak görülmelidir.

Sadece yükün eylemlerinin hızlanmasını değil, emgen güçlerin işçi sınıfının kazanılmış haklarına ve satınalma gücüne ağır biçimde saldırıya hazırlanmış koşullarda kazanılmış hakları ve gerçek hakları korumak ve ilerletmek için de böyle akıllı, ustalık ve savasçan bir tutum gerektirir.

EN GENİŞ TABANIN KATILIMI

Böyle bir savasımında, en geniş üye tabanını, örgütlü mekanizmaları (Komiteler) yoluyla toplu sözleşme-grev eylemine katmak zorunludur.

Emgen güçlerin, sınıf sendikalarını bölmek, etkisizleştirerek için basırdığı ve önümüzdeki dönem basırdığı başlıca yöntemlerden biri, toplu sözleşme ve grev savasımında, sınıf sendikalarının yönetimi ve militan kadrosu ile geniş üye tabanını arasına kama sokmak; ekonomik savasımı, toplu sözleşme-grev savasımını sendika yöneticileriyle tekelcilerin örgütlü arasındaki bir savasım haline indirgemek, yada öyle göstermektir. Burjuvazinin toplumsal anlaşma-lardan, işkolü sözleşmelerinden, grup sözleşmelerinden beklendiği en önemli yararlarından bir de budur. Onlar yükünlerden korkmakta, yükünleri savasım durumunda tutmak için ellerinden gelen ardlarına koymamaktadır. Emgen güçlerin bu eski ama etkili silahını geri çevirme görevi, büyük toplu sözleşmeler döneminde her zamankinden daha büyük önem önümüze çıkarıyor. Bu görev, özellikle işkolü

düzyine veya pekok işyeriyle aynı anda toplu sözleşme yapan sendikalar için açıktır ve önemlidir. Toplu sözleşme-grev savasımı, hiçbir şekilde tavandan hallediliveren bir iş haline getirilmeli; en geniş işçi, üye yükünleri savasımına mutlaka sokulmalı; Taban, savasımın başlıca ögesi olmalıdır. Üstelik bu, sendikal demokrasiyi geliştirir, sendikaların, keskinleşen sınıf savasımına dayanıklı bir iş örgütlenmesi kavayışmasını da koşullarını hazırlar.

İçinde bulunulan durumda, siyasal görüşü ne olursa olsun, sendikaların tüm üyelerini, örgütlü mekanizmaları (Komiteler) aracılığıyla yetkili, sorumlu ve bilimsel olarak toplu sözleşme-grev savasımına katmadan ne ekonomik hedeflere varmak, ne de siyasal kazanımlar elde etmek olanaklı değildir.

EYLEM VE CEPHE BİRLİĞİ İÇİN

Toplu sözleşme savasımını, işçi sınıfının ve ulusal demokratik güçlerin eylem ve cephe birliğini örmekte etkin bir araç olarak kullanmak, savasımın ana ilkelerinden biri haline getirilmelidir.

Önümüzdeki toplu sözleşmeler döneminde, işçi sınıfının, sınıf sendikalarının emgen güçlerini yarattığı bunalımın yükünü yüklememesi için IMF'nin dayatmalarına, karşı savasım vereceklerdir. Emperyalizm ve işbirlikçi tekelcilerin dayatmalarına karşı verilecek bir savasım önünde antiemperyalizm-anti tekel içerecektir. Böyle bir savasımın daha güçlü çıkabilmenin koşullarında bir de soyulanmamak ve birliktir. Sendika yöneticilerinin siyasal eğilimlerine ve sendikaların niteliğine bakılmaksızın DISK için de işkolularında, Konfederasyonlarında her istem ve savasım birliğini sağlanmasın, işçi sınıfının bir bütün olarak çıkarılmadığı. Bu, aynı zamanda, işçi sınıfının birliğini sağlamakta da önemli bir adım olacaktır. Toplu sözleşme yılında sendikalar arasında eylem birliği için başta göstermek önemli bir görevdir. Öte yandan, işçilerinin, bunalımın yükünü yüklememesi için verdiği savasımını, geniş halk yükünlerini, işsizleri, pahalıları, yoksulları ve yoksulların peşinini de kıvrandıran emperyalizme ve işbirlikçi tekelcilerle karşı savasım olduğunu, geniş yükünleri kamamasa, bilince çıkarması sağlanabilmesi, bu konuda alıtıyosun, propaganda önem verilmelidir.

İşçi sınıfı, sınıf sendikaları, toplu sözleşme savasımında başarıyla çıkacak için, tüm ulusal demokratik güçlerin dayanışmasını ve tekelcilerle karşı verlen bir savasım etrafında eylem birliğini sağlamak zorundadır. Böyle bir eylem birliği, ulusal demokratik güçlerin cephe birliğini önümüzde önemli bir adım olacaktır. Toplu sözleşme-grev savasımı etrafında, tüm ulusal demokratik güçlerin dayanışması, eylem birliği için çağışmaları kararlılıkla sürdürülmelidir.

Böylece, toplu sözleşme savasımını, emperyalizm bağımlılığı, fanstik tehlike ve tekelcilerin arastırmasına karşı savasımını bütünleştirerek, sosyalizme açılan bir demokratik devrim süreci yeni bir yme kazandırmak.

savaş yolu

HAFTALIK GAZETE

Köyler, kasabalar
faşizmi protesto ediyor

Sadece büyük kentler mi? Köyler, kasabalar da katil di Faşizme Karşı Savaş kampanyasına. Torbalı ilçesinde Türkiye'nin maketi yakılırken, Yazbaşı, Kuşçuburun, Salpır, Bozköy, Çaybaşı, Özbek, Almetli köylüleri, çevre fabrikaların işçileri eylemlerde yığınsal olarak yer aldılar. Söke köylerinden, Kayseri köylerine uzandı eylemler.

Faşizm karşısında daha güçlü ve bilinçliyiz

DEMOKRASİ güçlerinin işçi sınıfının örgütlü gücü öncülüğünde düzenledikleri Faşizme Karşı Savaş kampanyası, 18 Ağustos mitingleriyle tepe noktasına eriştikten sonra, demokrasî güçlerinin, 26 Ağustos'ta Türkiye'nin dört bucağından Ankara'ya akmaları ve 27 Ağustos'ta Ankara'da buluşmalarıyla noktalandı. «MHP-ÜGD kapatıl-sın, can güvenliği sağlansın», «MHP kapatıl-sın, faşist Türkiye tutuklansın» belgileriyle süren ve hazırlık eylemleriyle birlikte onbeş güne yayılan kampanya, Türkiye işçi sınıfının, emekçi halkın, demokrasî güçlerinin faşizme karşı savaşımında bir yeni adım, bir ileri atılım oldu. Egemen güçlerin engelleme çabalarına, cinayetlere varan baskılarına; demokratik iddialarındaki kimli çevrelerin vurdumduymazlığına, suskunluğuna, eylem kaçaklığına karşın, Faşizme Karşı Savaş kampanyası başarıya ulaştı.

Faşizme Karşı Savaş kampanyası boyunca, çeşitli mitingler ve Ankara yürüyüşü dışında, Türkiye'nin hemen hemen tüm köşelerinde, köylerde kentlerde ve yurt dışında Türkiye işçilerinin, emekçilerinin yoğun bulunduğu ölkelerde faşizmi ve onun siyasal plandaki comutlanmasını olan MHP'yi protesto eylemleri yükseltildi. Bu eylemler, yer yer çarpıcı, özgün biçimler kazandı. Meydanlarda, pazar yerlerinde Türkiye'nin üzeri gamalı haçlı ve halk düşmanı yazılı maketleri yakılırken teyş kaseti satan kasetçilerin küçük tezgâhlarından faşizmi sergileyen, protesto eden konuşmaların yankılandığı Belediye hopariorlerinden «MHP-ÜGD kapatıl-sın, can güvenliği sağlansın» belgilerini haykırarak duyuldu. Aynı belgileri taşıyan atışlar, dev pankartlar asıldı, pullar yapışdırıldı ve dağıtıldı. Eylemler banlıy trenlerinde, otobüslerde, yer ve eş kuyruklarında sürdü. Türkiye'nin her köşesi faşizmle savaşın ve en geniş yığınların en birincil istemleri olan «MHP

●
"MHP
ÜGD
kapatıl-sın
can
güvenliği
sağlansın"
●

«ÜGD kapatıl-sın, faşist yuvalar dağıtıl-sın, can güvenliği sağlansın» istemini haykırıldığı bir alan oldu.

Her köşe faşizm ile savaş
alanıdır

Pazar yerleri, yağ kuyrukları, mahalle araları, alanlar, her köşe, bir faşizmle savaşım alanıdır. Büyük kentlerde demokrasî savaşçıları, tüm büyük pazar yerlerinde eylemlerini sürdürdüler. İşte İstanbul'da, Ortaköy Pazarında yapılan eylemden bir görüntü.

Faşizme karşı savaşımı
cezaevlerinde de sürdürü

Faşizme Karşı Savaşım eylemi boyunca, sadece alanlar, sokaklar, köyler, kentler değil ceza ve tutuklevleri de birer antifaşist savaşım merkezi oldu. Bergama cezaevinde ilerici mahkûmlar, fotoğrafıta görüldüğü gibi Türkiye'nin maketini yak-tılar. «MHP-ÜGD kapatıl-sın, faşist Tür-keş'ten hesap sorulsun» belgilerini yük-selttiler. Buca cezaevinin antifaşist mah-kûmları cezaevini bir anti-faşist savaşım alanına çevirdiler ve Niğde Cezaevi'ndeki siyasal olmayan tutuklular 161 imzalı bir

dilekçe ile kampanyaya katıldıklarını bildirerek MHP ve ÜGD'nin kapatılmasını ve çangüvenliğinin sağlanmasını istedi-ler. Selimnye Bakeri cezaevinde bulunan bir grup ilerici tutuklu da kampanyaya katıldıklarını bildirdiler.

"MHP-ÜGD Kapatıl-sın,
belgisi kentlerde
semt-semt yankılandı

Kentlerde semt semt yürütüldü eylemler. İstanbul'un tek semt kalmadı faşizmin protesto edilmediği. Zonguldak'tan Ankara'ya, Bursa'dan Antakya'ya kadar her mahallede, her semtte «MHP-ÜGD kapatıl-sın, Can güven-liği sağlansın» belgileri yankılandı. İşte Bur-sa'da, Hürriyet semti İste, Zonguldak...

Yüksekleri evlat acısı ile yanan Edirneli analar, «Faşist Türkeshituklanşın» diye haykırdı.

Faşizme karşı savaş

18 - 24 Ağustos Faşizme Karşı Savaş eyleminde. İzmir ratarların ortak İstemi «MHP-ÜGD Kapatılsın, Katil TB Delaylı, dolayız baskılara ve tüm olumsuz tavırlara faşist savaşçıların kararlılığını dostu düşmana bir kez

suskun ve kaçak

TÜRKİYE'nin dört bir yanından «MHP-ÜGD kapatılsın, can güvenliği sağlansın» sesi sağır kulakların bile duyabileceği biçimde yükselirken, antifaşist safalarda yer almaları gereken kimileri, bu sesi duymazlıktan geldiler ve faşizme karşı savaş kampanyası konusunda tam bir suskunluğu yeğlediler. Bunlar, bu tavırlarıyla, faşizm suçunu değilse bile «faşizm karşısında suskunluk suçunu» işlediler.

Kendine demokrat diyen basın, objektif burjuva haberciliği çerçevesinde bile çabıca sayılabilecek kampanyayı bilinçli olarak sansür etti. Kimi sol ve sosyal çevreler, çizgiler, adaylarına sen-ben hesaplarıyla, süde gerekçeleri aynı suskunluk içine gömüldüler.

Susunkunların yanında kaçaklar da vardı. Antifaşist eylem kaçakları... CHP yöneticileri kendi tabanlarının sesine bile kulak vermekten kaçarak faşizm karşısındaki ikirekik, sallantı, kararsız tavırlarını bir kez daha sergilediler. Örgütlerine MHP-ÜGD kapatılsın, can güvenliği sağlansın miting ve yürüyüşlerine katılmama talimatı göndermekle yetindiler. Sosyalist partilerden, bazı yörelerde TSİP'in ve TSİP eğilimli gençlik örgütlerinin eylemlere katılmalarına karşın, TİP'in ve yan örgütlerinin her yerde çeşitli gerekçelerle faşizme karşı savaş eylemlerine katılmaktan kaçındığı gözlemlendi. Sol'da yer alan çeşitli grup ve çizgilerin de, yerel bazı istisnalar bir yana, benzer tavırlara girdikleri görüldü.

Önümüzdeki günlerde mutlaka yenilmesi gereken bu suskunluk ve kaçaklık, susgun ve kaçakların zarar hanesine yazıldı.

■ Antifaşist kampanya yurt dışındaki işçilerimiz tarafından da kararlı şekilde desteklendi. F. Almanya'daki mitingler büyük ilgi gördü.

Faşizm tükacak alanlar

■ Antifaşist savaşçıların tüm yurdu saran belgisi Trabzon da da yankılandı. Alanlarda faşizm lanetlendi, onunla savaşacak güçlerin azmi bin

kat daha güçlendi. MHP-ÜGD Kapatılsın, Katil Türkeshituklanşın belgisini yükselten Trabzon 'lu savaşçılar şimdî daha kararlı, daha bilinçli

Ankara'da yapılan mitinglerde insanlık suçu işleyen, eli yüzüne yurtseverin kanna bulansın olan Türkiye'nin maketî darağacına çekildi. Sokaklar yüpeverlerin, antifaşist savaşçıların belgileriyle çnladı.

Faşizme karşı eylembirliği

18-24 Ağustos haftası boyunca süren **Faşizme Karşı Savaş Kampanyası** antifaşist savaşçıları demokrasi güçlerinin bir ileri adımı, yeni bir kazanımı olduğu kadar, peşkeş yünden öğretici oldu. Bu kapsam ve yaygınlıkta bir kampanyanın düzenlenip yürütülmesinden önemli dersler edinildi. Başarılarından örnek alındı, aksayan noktalardan ders çıkarıldı.

Oto yandan Faşizme Karşı Savaş kampanyası bir geçreği bir kez daha gözler önüne serdi: Demokrasî güçleri'nin birliğine giden yoldaki en somut eylem birliği platformu olan faşizme karşı savaşta, eylem birliği'nin mutlaka sağlanması zorunluluğu... Bu zorunlu yolda atılacak peşkeş adım, aşağılık peşkeş engelini bulunduğu, son eylemlerde bir kez daha ortaya çıktı.

Faşizme karşı Savaş kampanyasında, kampanyanın önemli, sorunun can alıcılığı bir yana bırak-

arak, işçi sınıfının politik örgütü ve şoyumuz işçi sınıfının politik örgütü, ve şoyumuz işçi sınıfının yoludur diyen demokratik örgütler, kuruluşlar, küçük hesaplarla, sudan bahanelerle, tutarsız gerekçelerle soğutulmuş istendi! Bu olumsuz ve faşizme karşı savaşın en temel ilkelerini kavramayan tavır en tutarlı ve en yığıt antifaşist savaşçıları olduklarını kanıtlayanları eylemlerini kararlılıklarını bir adım daha gerlettiler. Ne var ki, faşizme karşı daha yığınsal, daha birlikteli ve daha caydırıcı güçle çıkılmasına bir ölçüde engel oldu. Bundan yararlanan ise sadece ve sadece faşist odaklar ve onları korumaya çalışınlardı.

Faşizme karşı güç ve eylem birliğinin ne bahasını olursa olsun sağlanmasının tüm yollarını denemek, tüm boyutlarını zorlamak, eylem birliğini ne bahasına olursa olsun sağlamak, önümüzde, günün en canalıcı sorunu ve görevi olarak duruyor.

emekçi halkın, tüm yurtseverlerin, demokrasî tutaklarının beğenildi alanlarda yankılandı. Başarıları ile gerçekleştirilen eylem, anti-faşist gösterdi.

Fevzi Kuruçay'ın anısı anti-faşist savaşımızda yaşayacak

18 AĞUSTOS İzmît mitinginin Faşizme Karşı Savaş kampanyasında bir başka yeri, bir başka anlamı var. 18 Ağustosunu unutmayacağız. Çünkü 18 Ağustos 1979'da, İzmît'te Kocaelli valisinin, İzmît Emniyetinin hazırladıkları bir provokasyon sonucu Fevzi Kuruçay öldürüldü. Anısı, faşizme karşı savaşım tarihimize yaşayacak. Ve gün gelecek hesabı mutlaka sorulacak.

Fevzi Kuruçay öldürüldü - gündü 24 yaşındaydı. İGD Ga-

ziosmanpaşa şubesi kurucularındandı. Yığıt ve kararlı bir militandı, ön saflarda savaşmışlardandı.

18 Ağustos'ta Kocaelli Valisi İzmît mitinginin son anda iptal ettiğine miting alanın daydı. Polisler, birçok gençle birlikte onu da yakaladılar. Daha sonra Fevzi'yi ve diğer gençleri ÜGD'nin önünden geçen ve faşist komandalara tutulmuş bir yoldan salıverdiler. Hem de teker teker. Böylece miting için gelmiş olan gençler faşistlerin arası

na salınıyor, tuzağı düşürüyor. Fevzi orada MHP'li bir faşist katil tarafından bıçaklandı. Çınayet, bu defa Vallinin ve Emniyetin suç ortaklığına işlenmişti.

Ardan bir hafta geçti. Faşizme karşı savaşın aralılamaz. Fevzi'nin öldürülmesini faşizmi protesto için 26 Ağustos'ta İzmît'te yeni bir miting düzenlendi. O mitingte Fevzi'nin annesi yakıtı Türkiye'nin gamalı haçı maketini. Bir kez daha 'analar doğurmuş, faşistler öldürmüştü'.

inine güçler daydı!

18 Ağustos'ta Türkiye'nin 40 Merkezinde faşizme karşı savaş mitingleri vardı. Ancak, bu miting ve yürüyüşler olağüstü bir engelleme ve baskıyla karşılaştı. Kimi yerde antifaşist mitingler en son anda engellendi ve provokasyonlara alet edilmiş istendi. Kimi yerde, miting basurularına cevap savınladı ve mitingler sömde seçim kurulları tarafından yasaklandı. Demokrasî güçleri yine de büyük bir kararlılıkla alanları doldurdular. 18 Ağustos'ta, miting ve yürüyüşler 25 merkezde başarı ile ve önemli bir katılımla yapıldı. 18 Ağustos'ta yapılmayan miting ve yürüyüşler de 18-26 Ağustos haftası içinde tekrarlandı.

İzmît'te, faşistlerin dostu Kocaelli Valisi'nin yol açtığı provokasyon İzmît mitinginin 18 Ağustos'ta yapılmasını engellenen bir de şehit aldı safımızdan: Fevzi Kuruçay. Ama İzmît mitingine 20 Ağustos'ta, söke söke, hem de birkaç kat daha görkemli yapıldı. Bursa'da miting, son anda gerçekleştirilerek yasaklandı. Aynı baskılar Zonguldak'tan Gebze'ye, Torbalı'dan Çaycuma'ya kadar, dört bir yanda tekrarlanmak istendi. Birakılmı faşistleri, faşizme kan sağlanmakta yarar gören işbirlikçi tekelci çevreleri, onların siyasal sözcüklerini bir yana demokrasinin sınırlarını genişletmek iddialarıyla İktidara gelen CHP ağırıklı hükümet, bu miting ve yürüyüşler konusunda düşmanca bir tavır girdi. CHP merkezi, örgütlerine gönderdiği genelgelerle 'MHP-ÜGD kapatılsın' mitinglerine katılın-

masını istedi. CHP ağırıklı hükümetin valileri, Emniyet müdürleri, faşist katillerin peşine düşmek yerine faşizmi, bu insanlık suçunu protesto eden antifaşist savaşçıların, demokrasî güçlerinin peşine düşmeyi yeğlediler.

Tüm baskılara, engellemelere karşın, 18 Ağustos'ta ve sonraki günlerde İzmît'ten Merzifin'den, Denizli, Söke, Serifliköyler, Antalya, Samandıra, Balıkesir, Manisa, Bursa'ya, Çarşamba, Etiler, Ereğli, Antalya, Kayseri, Seydişehir, Bandırma, Esikşehir, Kırıkkale, Adapazarı, Trabzon, İzmît, Bursa, Çifteler, Mahmutiye, Zonguldak, Üskümpözü, Van gibi merkezlerden, çevre ile ve ilçelerin de katılımıyla tek bir ses yükseldi: 'MHP-ÜGD kapatılsın, can güvenliği sağlınsın'.

Bu sesin duyulmasını istemeyenler, ses kısımlar için ellerinden geleni ardına koymadılar. Buna rağmen en iyi cevap, ayın 18'inde yapılmıyan mitinglerine, birçok yer de 25 ve 26 Ağustos'ta tekrarlanması ve faşizme karşı eylemlerinin tüm hafta boyunca köylerden kentlerden, tarlalardan fabrikalara kadar dört bir yanda sürdürülmesi oldu.

18 Mart'ta, sadece yurd içinde değil yurt dışında, işçilerimizin yoğun bulunduğu Avrupa ülkelerinde, Federal Almanya'nın birçok kentinde de, yürüyüş ve mitingler düzenlendi.

E'nlerce kilometre ötesinden 'MHP-ÜGD kapatılsın, can güvenliği sağlınsın' belgeleri Türkiye'ye kadar geldi. tek bir ses olarak yankılandı.

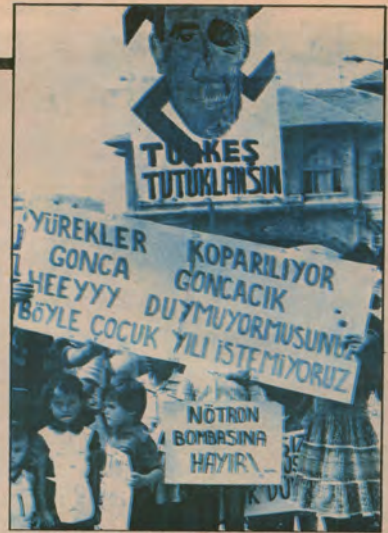

Demokrasi güçleri

Ankara kapılarında,

sıkıyönetim demokrasi

güçlerinin peşinde

■ Faşizm «Koncacık» yüreklerin de düşmanıdır. Çocuklar «Faşizme Hayır!» diyor

FAŞİZME karşı savaş kampanyası kampanyaya katılan demokrasi güçlerinin dört koldan Ankara'ya yürümleriyle noktalandı.

İstanbul - İzmir, Mersin Çanakkale ve İzmir'den hareket eden demokrasi güçlerinin delegelerinden oluşan konvoylar 26 Ağustos Çanakkale otobüsleri yolu çıkıyor. Mersin'in portakal bahçelerinin kokusu, Biga'dan çiçekler, İzmir'den İzmir'in anısı, İzmir'den imbat rüzgârının serrişliğini ve Türkiye'nin dört bir yanından kucak dolusu yigitlik, kucak dolusu bilinc, faşizme karşı büyük bir kin ve nefret taşıyarak...

Yol boyu engel doluydu. Ama engelleri aşmaya kararlıydı Ankara'ya gidenler.

Obüslerde, yürüyüş kollarında, demokratik örgüt temsilcileri, işçi sınıflarında, sendikaların temsilcileri yanında, şehitlerinin anaları, babaları da vardı.

27 Ağustos'ta demokrasi güçlerinin temsilcileri Ankara sınırlarındaydılar.

Ankara 11 sınırında, demokrasi güçlerinin temsilcilerini, uzun yollardan gelenleri, demokratik örgütleri ve sendika temsilcileri ile CHP Artvin milletvekili

Mehmet Balta ve Diyarbakır Milletvekili İskan Aslız oğlu karşıladılar. Ankara 11 sınırında, Başbakanla görüşmek üzere 42 kişilik bir heyet seçildi. Ancak daha sonra Başbakanlık'tan daha da kalabalık bir heyetle görüşüleceği bildirilince 42 kişi arasından seçilen beş kişi Başbakanlığa geldi. Burada kendileri 11 Başbakan değil, Devlet Bakanı Hikmet Çetin karşıladı. Görüşme sırasında «MHP Kapatılın can güvenliği sağlansın istemlerini dile getiren delegasyonun bu istemine, Hikmet Çetin, konunun savcılara iletildiğini cevabını ver-

di. Bir takım valilerin antidemokratik tutumları konusunda Hükümet'in de gündümü sorulunca da, Devlet Bakanı bu konunun İçişleri Bakanını ilgilendirdiğini söyledi. Anlaşılıyor ki Hükümeti ilgilendiren hiçbirsey yoktu olup bitenlerde.

Daha sonra oyunun son perdesi oynandı. 5 kişilik delegasyon Başbakanlık'tan çıkıp, kendilerini bekleyen 37 demokratik örgüt ve şehit alleleri temsilcileriyle buluştuğularında, sıkıyönetim tarafından 42'şer birden gözaltına alındılar. Sıkıyönetimin hükümetten bağımsız olmadığını sık

sık tekrarlayan ve gerçek ten de sıkıyönetimden sorumlu olan hükümet, bir kaç dakika önce görüldüğü bir delegasyonu birkaç dakika sonra Sıkıyönetim tutuklatmıştı. Herhalde bu da ilgilendiriyordu hükümeti...

Sıkıyönetimde bir gün tutulan demokratik örgüt temsilcileri, burada uzun sorgulardan sonra serbest bırakıldılar. Ancak serbest bırakılmaları değil de ilginç ve demokrat düşmanlığının tam bir örneğiydi. Tüm delegasyon, Ankara'dan sonra önceceklere yurt köşesi nereli olursa olsun, bir otobüse dolduru-

arak İstanbul'a dönme zorunlu tutuldu.

Bu gelişmeler, hükümetin ve CHP sağ yönetiminin faşizm ve MHP konusuna katılmaması, hiç değilse seçimlere kadar zaman kazanılması için türlü teşahhurların, bir yandan kazanılanlar ve diğer yandan el altından türtil hesapları faşizmi koruyan CHP sağ kanadının faşizm karşısındaki kararlılığı ve kaçak oynaması Faşizme Karşı Savaş kampanyasının sırasında bir kez daha kanıtlandı.

Faşist katiller ellerini kollarını sallaya sallaya dolayarak, bir kapıdan tutuklevlerine sokulmaları, ken MHP ve yan örgütleri hakkında suç dosyaları raflara, odalara sığmaz olmuşken, hükümetin bağımlı Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı faşist yuvaların dağıtılması ve can güvenliğinin sağlanması istemini yükselttikleri, bu istemleri hükümete ulaştırma görevleri gözetilmeye alıyordu.

18-24 Ağustos eylemlerinin sonuçları önemli bir kazanımdır

Tüm engellemelere, Hükümetin yakın tarihte eş benzeri az görülmüş bir skandal görüntüsü kazanan tavrına, yani Başbakanlık'tan çıkan demokrasi güçleri temsilcilerinin sıkıyönetimce gözaltına alınmasına, bir kısım çevrelerin suskunluğuna karşın, Faşizme Karşı Savaş kampanyasında, antifaşist savaşımızda gerçek bir kazanım ve ileri bir adım oldu. Yığınlar, bu kampanya ile, faşizme karşı bir kez daha bilenciliklendirdi. Faşizmin kanlı yüzü, bürünmeye çalıştığı kuzu postlarından soyularak bir kez

daha serziflendi, yığınlara tüm çirkinliği gösterildi. Demokrasi güçleri, bu eylemlerle, faşizme karşı savaşımızda yeni dersler, deneyler edindiler. Bilenciler, kararlılıkları arttı. Dosta düşmana en tutarlı antifaşist savaşçıların kimler olduğu gösterildi.

Demokrasi güçlerinin faşizme geçit vermemeye kararlı oldukları, bir kez daha ortaya çıktı. Bu savaşımızda, demokrasi güçlerine işçi sınıfının örgütlü gücü yol ve yön gösterdi. Yığınlar, o yoldan, işçi sınıfının savaş yolundan yürüyecekler...

■ Çocuklar İzmir'de «MHP-ÜGD kapatılın faşist Türkler tutuklansın» diyerek; anaların, babalarının ağabeylerinin yanında saf tutular

Faşistlerin korkulu rüyası işçi sınıfı ve onun yolunda yürüyen Hedef Gençler, Edirne'ye omuz omuzuydular.

ÜGD MİSK KAPATILSIN FAŞİST TÜRKES TUTUKLANSIN TEKSTİL EDİRNE S...

BAĞLANTISIZLAR DORUĞU SOSYALİST KÜBA' DA YAPILIYOR

Bu yıl evsahipliği yapacak olan Castro Cezayir Doruğunda konuşurken

BAĞLANTISIZLIK, TARAFSIZLIK DEĞİLDİR

BİRLEŞMİŞ Milletler Örgütü'nün üçte ikisinden fazlasını bir araya getiren Bağlantısız Ülkelerin 6. doruk toplantısı Sosyalist Küba'nın başkenti Havana'da açılıyor. 90'ın üzerinde ülke ile PKÖ ve SWAPO dahil çeşitli ulusal kurtuluş hareketlerini içeren Bağlantısızlar dünya politikasında yadsınmaz bir etkinliğe sahip oldu nuyorlar.

Gündümüzde bağlantısızlar hareketinde belli bağılı grup diye var: 1- Hindistan, Sri Lanka, Vene zuela gibi kapitalist yoldan kalkınmaya çablayan ancak yeni sömürgeçliğe su ya da bu ölçüde karşı çıkan ülkeler; 2- Cezayir, Irak, Kongo Halk Cumhuriyeti gibi kapitalist olmayan kalkınma yolunu seçen ve sosyalizme varmayı hedefleyen ülkeler; 3- Küba ve Vietnam gibi, sosyalist yoldan kalkınan ülkeler. Bunlar dışında emperyalizm doğrudan göbeği için de bulunan birkaç ülke de halen hareket içinde yer alıyor.

Bağlantısızlar, şimdide dek bes doruk toplantısı yaptı. 1955 Bandung Konferansı ile temelleri atılan Bağlantısızlar hareketi, çıkış noktası olarak antiemperyalist

ve antisömürgeci konularla dayandı. 1961 Belgrad, 1964 Kahire, 1970 Lusaka, 1973 Cezayir ve 1976 Kolombo doruk toplantıları boyunca hareket, nitel ve nitel olarak gelişti.

1973 Cezayir doruğunda sosyalizm yolunu seçen ülkelerin hareketi de kabul edilmiş, 1976 Kolombo doruğunda da yeni bir uluslararası düzenin kurulması yolunda onaylanmıştır ve eylen programı hareketin antiemperyalist niteliği açısından önemli dönüm noktasıdır.

Sri Lanka'nın başkenti Kolumbo'daki 5. doruk toplantısından bu yana dünyada önemli değişiklikler oldu. CENTO, SEATO çöktü, emperyalizmin Ortadoğu'daki jandarması İran Şahi alaşağı edildi. Afganistan'da Nikaragua'daki emperyalizmin konularını yıkıldı. Ancak emperyalizmin yeni bloklar kurma, dünya çapındaki bu bloklar zincirini de NATO'ya bağlama politikası hala yürürlükte. Bu amaçla emperyalizm, Bağlantısızlar hareketini bölmek, birliği parçalamak, hareketi zayıflatmak, ayrılan parçaları da kendiliğinden kuracağı askerleri bloklara, örneğin Güney Afrika ve

Latin Amerika'daki faşist rejimlerin yer alması için gayret gösterdiği SATO'ya sokmak yolundaki çabalarını yoğunlaştırmış bulunuyor.

Tarafsızlık ve bağımsızlık kavramları

Emperyalizm, sosyalist sistemle gelişmekte olan ülkelere ve uluslararası hareketin yakın bağlarını, sokağ dayanışmasını baltalamak ve Bağlantısızları bölmek için su propagandası yapıyor. İçin: «İki süper gücün eşit uzaklık, tam bir tarafsızlık» Pekin yönetimi ile Bağlantısızlar içinde, Pekin'in etkisi altındaki kimi ülkelerde bu tartışmayı yürütüyorlar ve eşit uzaklık, tarafsızlık ülkelerini bağlantısızlıkla anlamalı gibi gösterme çabasına giriyorlar.

Emperyalizm ve yeni bağlantısız Pekin yönetimi, Bağlantısızlar hareketini bölmek ve sosyalist dünyadan uzaklaştırıp emperyalizme bağlamak için yine çaba gösterecekler.

Bağlantısızlar hareketinin kurucularından Jawaharlal Nehru söz de diyor. «Özgürlük ve adaletin tehdit edildiği ya da saldırıya uğradığı yerde, biz tarafsız olamayız.» 1964 Kahire doruk toplantısından sonra yayımlanan açıklamada ise şunlar kaydediliyordu: «Emperyalizm, sömürgecilik ve yeni sömürgecilik, uluslararası gerginliklerin ve çatışmaların ana kaynağıdır, bunlar dünyada barış ve güvenliği tehdit etmektedir.»

Bu nedenle «Süper güçler var, biz bunlardan uzak olmalıyız» görüşünü savunmak eninde sonunda dünyada sınıf güçleri diziğini bir yana bırakmak ve emperyalizmi ayaklamak anlamına geliyor. Tarafsızlık edebiyatı yapmak emperyalizmin saldırıya ve sosyalizmin karşı çıkışını gözlemleye varıyor. Bağlantısızlara yönelik tehditlerin tümünün emperyalizmden geldiğini örtmeye çabalamak oluyor.

Bütün bu nedenlerle Havana'daki doruk toplantısında emperyalizmin bağlantısızlar hareketi içindeki uzantıları, işbirlikçileri eden, eşit uzaklık edebiyatını sürdürürken Bandung ilkelelerini güç çek savunucuları ve hareketin birliğinin pekiştirilmesini savunan güçler ve ülkeler, özgürlüğün ve adaletin tehdit edildiği ve saldırıya uğradığı her yerde taraf darlamak, özgürlük ve adaletin yanında saf tutmak kararlılığı içindedir.

ABD Komünist Partisinin 'nin 22. Kongresi yapıldı

Amerika Birleşik Devletleri Komünist Partisi 22. Kongresi, 23-26 Ağustos'ta Detroit'te yapıldı. 22. Kongre, Parti'nin 60. yıldönümünün kutlandığı günlerde açıldı. Kongre Başkanlığına Angela Davis getirildi. 1000 delegenin katıldığı Kongre'ye sunulan Merkez Komitesi Raporunda bu olayın önemli vurguları oldu.

Genel Sekreter Gus Hall'ın açış konuşmasında, Amerika'nın içinde yuvarlandığı derin bunalmışlıkların incelendiğinden sonra, «Carte» in saklanması için dağlara kaçtığı günleri, irtina uyarılarını gerektiren ciddiye alınması» dedi. «Carte, bir nehre gemiyi elezmes çabasıdır.»

Merkez Komitesi Raporu, Amerika'yı ve ayrıca İkili parti sisteminin sarsan derin bunalmışlıklarını inceledi ve ABDKP'nin tekelleri temsil eden hükümetin iç ve dış politikasını redd ederek halkın yaygınını iyileştirilmesi, iş ayrımlarını son verilmesi, köklü dönüşümler gerçekleştirilmesi, barış ve yunusmanın derinleştirilmesi uğrunda savaşım verdiğini belirtti. Rapor, SALT-2'nin onaylanması ve Sovyet-ABD ilişkilerinin barış yaratacağı geliştirilmesi gerektiğini savunuyor. Rapor'da ABD emperyalizmi'nin Pekin yönetimiyle elele yürütüldüğü saldırıların politikası eleştirildi. Rapor, ABDKP'nin burjuva milliyetçiliğinin ideolojisi olan masacılığın reddedildiğini açıkladı. Rapor'da, ABDKP'nin Marksçuk-Leninlik ve proletarya enternasyonalizmi ilkelelerine sıkıca bağlı olduğu bildirildi.

22. Kongre, ABDKP'nin saygınlığının gün geçtikçe arttığını kanıtlayan bir olaya daha tanık oldu: ABD yönetimi ilk kez diğer ülkelerin Partilerinden Kongre'ye katılmak üzere gelen konuklara vize vermek zorunda kaldı. Konuklar arasında bulunan SDKP delegesi Kongrede şunları söyledi: «Amerikan Komünistlerinin gerici ve ırkçı güçlere karşı yürüttüleri savaş tehlükelerine karşı yürüttükleri savaşım Sovyet insanlarında ancak bir yankı buluyor.»

TKP MK Genel Sekreteri İ. Bilen de Kongre'ye gönderdiği mesajı ve kutlama mesajında şunları belirtti: «Kapitalizmin genel bunalmışlığı, Emperyalizmin kalesi ABD'ye de giderek derinleşen etkilerinin göstergesi. ABDKP, Amerikan işçi sınıfı, tekellerin artan baskısı ve sömürsüzlüğü, tekellerin egemenliğine karşı etkin bir savaş veriyor. Demokratik hakları savunmak ve geliştirmek için savaşıyor. Kara deril hal için, tüm ulusal azınlıkların kurtuluşu savaşımını güç güç destekliyor. Emperyalist militarist çevrelerin SALT-2 anlaşmasını engellemelerine karşı barış ve silahsızlanma uğrunda savaşıyor yükseliyor. ABDKP ile TKP arasında, Marksçuk-Leninizm ve proletarya enternasyonalizmi temelinde yükselen kardeşlik bağları vardır. Partimiz, kardeş ABDKP'nin, TKP Programını benimzdiğimiz kardeşlerimize karşı destekli dayanışmasını büyük bir değer buluyor. Partilerimiz arasındaki derinleşen savaş bağları günden güne güçleniyor.»

Bağlantısızlar ilkeleleri

Bağlantısız Ülkeler Hareketi'nin temelleri, 1955 Bandung Afrika - Asya Konferansı'nda atıldı. Bu konferansın toplanmasına, Çenai Naser (Mısır), Jawaharlal Nehru (Hindistan) ve Solomon Baradaranika (Seylan), Conradan Sri Lanka) öncülüğünde Konferans Hindistan, Endonezya, Birmanya, Seylan ve Pakistan'ın gözetiminde toplandı. Konferans, katılan ilkelelerin dış politikalarını 10 temel ilke benimsedi. Bu ilkeleler bugün de bağlantısızlar Hareketi'nin temelleridir.

- 1 - Temel insan haklarına saygı göstermek ve Birleşmiş Milletler'in hedef ve ilkelelerini gözetmek.
- 2 - Tüm ulusların egemenlik hakkına ve toprak bütünlüğüne saygı göstermek.
- 3 - Küçük ya da büyük bütün ulusların ve ırkların eşit olduğunu onaylamak.
- 4 - Bir başvuru dikteye müdahalede bulunmamak ve işlerini karıştırmamak.
- 5 - Her ulusun Birleşmiş Milletler Bildirgesine uygun olarak tek başına ya da kolektif olarak kendini savunma hakkına saygı göstermek.
- 6 - a) Ortak savunma anlaşmalarına yönelmemek. b) Diğer ülkeler üzerinde baskı uygulamamak.
- 7 - Saldırılanlık pactlarına girmek, tehdide bayırmamak ya da toprak bütünlüğüne ve politik bağımsızlığına yönelik kuvvet kullanmamak.
- 8 - Tüm uluslararası anlaşmazlıkları barışçı yollarla, görüşmelerle, anlaşmalarla, hakemlik kararlarıyla gidermek ve diğer görüş yolları, tarafların, Birleşmiş Milletler Bildirgesi'ne uygun olarak serbestçe seçmeleri.
- 9 - Ortak çıkarları ve işbirliğini teşvik etmek.
- 10 - Hukuka saygı göstermek ve uluslararası yükümlülükleri yerine getirmek.

DÜNYA DEVRİMİ SÜRECİ VE YUMUŞAMA

DÜNYA Barış gücleri, ülkemiz Barış hareketi. İkinci Dünya Savaşının başlangıç tarihi olan 1 Eylülde: «Bir daha savaş olmasın» belgisi yükseltirken, emperyalist güçler, ordu-sanayi kompleksinin parababaları, millitaristler ve yayılmacı-göven Pekin yönetimi savaş kışkırtıcılığı yapıyor, silahlanma yarışını iştirak ediyor, savaş naraları atıyor, sosyalist ülkelere ve ulusal kurtuluş hareketine yönelik nükleer saldırıların hazırlıklarından dem vuruyorlar.

Bu arada, ülkemizde de solda yer alan kimi kesimler, kimi göşist çizgiler, barış savaşımını, «Barış içinde yanyana yaşama» politikasını, yumuşamayı ve silahsızlanma çabalarını küçümseyerek, hatta reddederek, sömürücü egemen sınıfların yüzümlerinde beri dayatmaya başlandıkları «savaş herşeyin başıdır», «uluslararası ilişkilerde tek hakem, millitarist zordur» görüşüne hizmet ediyorlar.

Barış savaşımının, barış içinde yanyana yaşama politikasının, yumuşamanın (detant) ve silahsızlanmanın günümüzde devrimci savaşımın rolü kavranmasında, barış savaşımı ve detant reddedilirse, dünyayı değiştirir, sömürücü sınıfların egemenliğini sona erdirir ve sosyalizmi kurma yolunda hatalı adım atmak kaçınılmazdır.

LENİN VE TESLİMİYETÇİ DENİMLERİ

Marx ve Engels, Birinci Enternasyonalın kuruluşu bildiririsinde proletaryanın, güdülü barış ve yayılmacı, savaşların önemini yolunda seferber edeceğine işaret etmişlerdir. Marx, işçi sınıfının önünde duran görevi uluslararası politika nın sınırlarını dalmak, hükümetlerin diplomatik girişimlerini gözlemek ve gerçekliğinde bunlara karşı gelmek (1) olarak koyuyor ve şöyle diyor:

«Böyle bir dış politika uğruna savaş, işçi sınıfının kurtuluşu uğruna savaşın bir parçasıdır.» (2)

1869 yılında ABD ile İngiltere arasında bir paylaşım savaşının patlak vermesi tehlikesi bağosterebildiği Marx, Amerikan işçi sınıfına seslenirken, uluslararası proletaryanın görevini şöyle tanımlıyordu:

«Siz eşsiz bir görev düşüyorsunuz. Efselend savaş çıkıktılar atarım, işçi sınıfının tarih sahnesinde artık büyük bir süre olarak değil, sozümümlüklerinin bilincinde olan ve barış emredilebilen bağimsiz bir güç olarak çıktığını tüm dünyaya katılmamak göreli...» (3)

Marx ve Engels'in proletaryanın önüne koyduğu bu görev, Lenin'in ellerinde yaratıcı bir biçimde geliştirildi. Lenin'in dış politikasının temelleri atıldı.

Büyük Oktober Sosyalist Devriminin yalnızca Lenin'in dış politikasının hayata geçirilmesi açısından değil, dünyaya barışın dayatılması açısından da bir dönüm noktası olduğunu bilemek gerekir. Çünkü bu devrim, dünya çapında kapitalizmin sosyalizme geçişin başlangıcı olmuş; emperyalizm, yalnızca uluslararası ilişkileri belirleme tekeli değil, aynı zamanda ulus-

lararası egemenliğini de yitirme sürecine girmiştir.

Lenin 8 Kasım 1917'de İkinci Tüm Rusya Sovyet Kongresi öncesinde, bir barış bildirgesinin hazırlanmasının sosyalist kuruluş ve dünya devrimi süreci açısından bu yöne önem taşıdığı açıkladığı zaman, kimi «sol» kesimler bunun emperyalizme teslimiyet anlamına geldiğini iddia ettiler; barış için savaşım sınıf savaşımından vazgeçilmesiyle eşanlamlı olduğunu iddia-sını öne sürdüler. Ama genç Soy-yet ülkesi, bir yandan uluslararası planda barış içinde yanyana yaşama politikasının önemini vurguluyor, diğer yandan da silahlı karşı devrime, emperyalist müdahaleye karşı şanlı bir savaş yürütüyordu. Lenin: «Hiçbir zaman önce savaş ve sonra barışacağımızı, yani sosyalist kuzu E kapitalist kurdu sarımsa kuzu olacağını düşünmedik. Hayır! Ama Emperyalizmin bil-zimle ekonomik alanında savaşımını sağlanmasını büyük bir ilerleme...» (4) diyor. 1921 yılında emperyalist müdahale ve silahlı karşı devrimin yenilgisinden sonra RKP (B) 10. Tüm Rusya Konferansında yaptığı konuşmasında Lenin barış içinde yanyana yaşama politikasının devrimin ihracatına engel olacağını iddia eden «sol» serventlere de şöyle sesleniyordu:

«Uluslararası devrim ana katkımız bundan böyle ekonomi politikamız olacaktır. Dünya çapında savaşım, bu alana kaymıştır. Bu görevi özümüzdeki mi sonuza dek kazandık demektir.» (5)

DÜNYA DEVRİMİ SÜRECİ VE «BARİŞ İÇİNDE YANYANA YAŞAMA» POLİTİKASI

Lenin'in «sonuza dek kazandık demektir» sözlerinin ne anlamına geldiğini kavrayabilmek için dünya devrimini süreci ile barış içinde yanyana yaşama politikasının karşılıklı ilişkisine, tarihsel gelişmesine bir göz atmak gerekir.

İkinci barış içinde yanyana yaşama politikasının ve uluslararası ilişkilerde kuvvet kullanma, ya da kuvvet kullanma tehdidinde bulunma anlamına gelen politik yumuşamanın (detantın), emperyalizme dayatılan bir politika olduğu bilmek zorundayız. Barış için de yanyana yaşama ve yumuşama politikası, sosyalist sistem, kapitalist ülkeler işçi sınıfı hareketi ve ulusal kurtuluş savaşımından oluşan dünya devrimi sürecinin emperyalizme dikte ettiği bir politika dir. Bu, işçi sınıfının bağimsiz dış politikasıdır. Bir geri çekilme ve oturu politika değil, barış egemen «bilimsel» işçi sınıfı savaşımını somutlandığı bir aşamadır.

1922 yılında Ceneva'da toplanan ve dünyanın ilk sosyalist devletinin ilk kez çağrıldığı uluslararası konferansa, Sovyet temsilcileri bir barış programı ile gittiler. Emperyalizm, bu programı görmezlikten geldi, bir kenara itti. Sosyalizmin gücü henüz proletaryanın bağimsiz dış politikasını tüm dünyaya kabul ettirecek boyutlarda değildi. 1928 yılında Milletler Cemiyetine Sovyetler Birliğinin sundu-

ğu barış önerileri de genel anayama göreldi, ama bu kez öneriler arasında kimi kavramlar, sözcük ve tümelci devletler arası ilişkilerde kullanılmaya başlanmıştı.

1935'te Avrupa'da fasım savaş çıkıktı arasında tirmanırken emperyalist ülkeler yeniden bir paylaşım savaşına hazırlanırken, Geor-gi Dimitrof şöyle diyor: «Dünyanın her yanına, Tokyo'dan Londra'ya New York'dan Berlin'e yayılacak bir barış cephesine ihtiyacımız var. Barışsever insanlardan, uluslararası işbirliğinin gücü herke-ten ve tüm dünya emekçilerinin barıştan yana yürüttükleri etkin girişim ve politikalandır olu-şacak bu cephe ile, tüm dünyayı kusatmalıyız. Öyle kusatmalıyız ki savaş tüccarlarını kelli elleri üzerimizden çekilebilsin.»

Gerçekten de savaş öncesi ve sırasında geniş bir barış cephesi oluşturuldu, ancak henüz dünya devrimini sürecinin gücü savaşımını önce geçecek boyutlara varmamıştı.

İkinci Dünya Savaşı, fasjime karşı parak bir utku ile birlikte dünyanın içte birin sosyalizm yoluna firmesyle sonuçlandı. An ifasjisi, antiemperyalist güç ve eylem birliği sonucunda kazanılan bu utku, dünya devrimi sürecini hızlandırdı. Savaş sonrasında emperyalizm, silah üstünlüğüne güvenerek, işçilere kuvvet tehdidi ya-nı Soguk Savaş politikasını uygulamaya başladı.

Sosyalist ülkeler ekonomik ambargo kordu. Saldırgan askersel paktlar kurdu. Kapitalist ülkelere baskılar ve terörü artırdı. Ama bunların hiçbirini, tarihsel süreç, kapitalizmin sosyalizme geçiş sürecini engellemedi. Sosyalizmin üstünlük kazanmasını durduramadı. 1960'ları geldiğinde bir dizilene devlet bağimsizliğini ilan ediyor, Sosyalist sistemin kalkınma boyutları bütün dünyaya yayılıyor, sosyalizmin savunma gücü artıyor soğuk savaş, ekonomik ambargo, savaş tehdidi gibi emperyalist dış politikalar bir bir ifas ediyor.

Sosyalist sistem, kapitalist ülkeler işçi sınıfı hareketi, ulusal kurtuluş savaşımının gelişme boyutları, 1970'lerde Avrupa'da güvenlik ve işbirliği yolunda bir konferansın gerçekleştirilmesini sağladı. 11 Ağustos 1975'de Finlandiya'nın başkanı Helsinki'de imzalanan Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Konferansı Sonuç Belgesi, diğer adıyla Helsinki Nihai Senedi farklı toplumsal sistemlere sahip ülkelerin barış içinde yanyana yaşamaları, işçilerde kuvvet kullanmama, işçilere karışmamak halkların eşitliği ve kendi yaşayışlarını belirleme hakları gibi sosyalist dış politikaların temel ilkelerini emperyalizme kabul ettirmek anlamına geliyordu. Böylece uluslararası proletaryaya emperyalizme kendin dış politikasını onaylatmıştı.

YUMUŞAMA (DETANT) SAVAŞIMINI ENGELER Mİ?

Göşist çizgiler, yumuşama politikasının (detantın) sınıf savaşımını engellediği görülmüştür.

Barış için savaşın silahsızlanma uğruna eylemlerin sosyal devrimden vazgeçmekle eşanlamlı olduğu son savunmaktadır.

SBKP Genel Sekreteri Leonid Brejnev, SBKP'nin 25. kongresine sunduğu raporda bu konuda şunları söylemiştir: «Yumuşama ve barış içinde yanyana yaşama, devletler arası ilişkiler kapsamına girerler. Bu, herşeyden önce ülkeler arasında anlaşmazlıkların ve uzlaşmazlıkların kuvvet zoru ya da kuvvet tehdidi kullanılmadan çözümlenmesi demektir. Yumuşama, sınıf savaşımının yasalarını ortadan kaldırmaz ve bu yasaları ne-yok edebilir diye değiştirilmez. Hiç kimse komünistlerin yumuşama adına kapitalist sömürüyle uzlaşacağını, ya da tekelci bayların devrim savunucunu kesileceği spekülasyonlarına kalkışmamalıdır.»

Bu nokta çok önemlidir. Yumuşamanın devletlerarası bir sorun olduğunu kavramamak, devrimlerin itihai ya da ihraç edilebileceğini kabul etmekle eşanlamlıdır. Bu ise Leninizmin kökünden reddettir. Bir görüşür. Yumuşama olgusu arasında diki ilişkiler ile alam ilki Türkiye Helsinki Nihai Senedi altına imza atıyor. Geçen yıl Türkiye ile Sovyetler Birliği arasında Politika Belge imzalandı. Türkiye ile sosyalist ülkeler arasında önemli ticaret, ekonomik, kültürel bağlar kuruldu, kuruluyor. Devletlerin devlete olan bu ilişkiler, ülkemizde sınıf savaşımını engelliyor mu? Geriltiliyor mu? Hayat bu soruya «Hayır» cevabını veriyor.

İşçi sınıfının bağimsiz dış politikası, «Barış içinde yanyana yaşama» politikası, devletler ve halklar arasında işbirliği ve fakat toplumsal sistemler, yani kapitalizm ile sosyalizm arasında ekonomik, politik ve ideolojik alanlarda amansız bir savaşım anlamına gelmez.

Göşist görüşler, yumuşama politikasının, barış içinde yanyana yaşama politikasının emperyalizme boyun eğme, «devrimleri satma» politikası olduğunu savını önce sürerek Lenin'in dış politikaya karşı çıkıyorlar. Sosyalist emperyalizm gelmeye uzlaşmakla suçuyorlar.

«Boyun eğme» savlarını çürüten en son kanıt, SALT-2 anlaşması konusunda Sovyetler Birliğinin tavdır. Bilindiği gibi bu anlaşmanın uzun süre imzalanamamasının ardında yatan neden, emperyalizmin tek tarafı yarın sağlanmasını umarak çeşitli manevralara başvurmasıdır. Bugün Amerikan «SALT-2 anlaşması» için özetle süren tartışmalar halk tek tarafı yarın sağlanmayı uman millitaristlerin, ordu-sanayi kompleksi temsilcilerinin açtıkları kampanya doğrultusundadır. Sovyetler Birliği, gerek anlaşmanın imzası öncesinde, gerek Yavina'daki Sovyet - Amerikan doruk toplantısında, gerekse içinde bulunduğumuz günlerde yaptığı açıklamalarda tek tarafı yarın asla izin verilemeyeceğini açık, net ve kesin bir biçimde bildirmiştir.

"Bir daha savaş olmasın"

1 Eylül

Dünya Barış günü,
tüm barış güçlerine
kutlu olsun

20 milyon şehit veren Sovyet halkı «Barış» böyle karşılama.

dırmasıyla nitelik değiştirdi. Ancak SSCB'nin savaşta zirmesini İkinci dünya savaşının girişini de değiştirdi.

Savaşın kısa bilançosu şöyledi:
Savaşta dünya nüfusunun yüzde 80'ini oluşturan 61 ülke katıldı.
Savaşta, 27 milyonu cepheye olmak üzere 55 milyon insan öldü.
Bu 55 milyonun 20 milyonu, tüm kayıpların yüzde 40'ı Sovyet yurttaşydı.
Nazî orduları toplam 13,5 milyon kayıp verdiler.

Bu savaşta en büyük kayıpları veren Sovyetler Birliği Nazi Almanyası'nın yenilmesinde ve savaşın sonuçlanmasında bir nümaralı etken, bir numaralı güç oldu. Sovyetlerin İkinci dünya savaşındaki maddî kayıpları 1941 değerleriyle 485 milyar doları buldu. Üke ulusal zenginliklerinin yüzde 30'unu kaybetti.

İkinci dünya savaşının sonucu çağdaş tarihte yeni bir aşama oldu. Alman faşizmi ve Japon militarizminin yenilgisiyle emperyalist gericiğin en saldırgan güçlerinin ezilmesi sağlandı. Savaş yıllarında derinleşen, keskinleşen ulusal çekişmeler ise, pek çok Avrupa ülkesinde halk devrimlerinin ve sosyalist devrimlerin başarı kazanmasına yol açtı. Öte yandan, kapitalist bloğun, SSCB'yi, dolayısıyla sosyalizmi yıkabilecek hayali keskinlikle İflas etti. Dünya sosyalizmi savastan daha güçlü, daha yaygınlaşmış olarak çıktı.

Savaş sonrasında bu korkunç savaşın acılarını yaşamış bir dünyada, barış hareketi büyük bir ivme kazandı. Dünyadaki güçler ilişkilerinin sosyalizmi lehine değişmesiyle ve sosyalist ülkelerin barış yolundaki büyük katkılarıyla dünya öfküsünde yeni bir savaşın çıkması engellenebildi, barış ve yumuşama politikaları gündeme gelebildi.

1 Eylül dünya barış günü, tüm barışçı insanlığa, tüm dünya barış güçlerine kutlu olsun.

Nazilerle yenilmesi, emperyalist gericiliğin en saldırgan güçlerinin ezilmesi, insanlığın önüne yeni ufuklar açtı.

«Devrimlerin satılması» iddia sına gelince, Yumuşama koşulların da devrimlerin satılması, geriletilmesi bir yana, antiemperyalist dayanışmanın, sosyalist ülkelerin listeekte olan ülkelerin ilişkilerinin daha da gelişip güçlendiği yad sınımaz bir gerçektir. Yumuşama koşullarının dünya devrimci sürecine katkısı, yalnızca son birkaç yıl içinde İspanya'da, Portekiz'de Yunanistan'da faşist rejimlerin devrilmesi, Afrika'da ulusal bağımsızlık savaşının yükselmesi, İran'da Şahın devrilmesi, Güneydoğu Asya'da sosyalizmin güç kazanması gibi dünya devrimci sürecinin nasıl güçlendiğini somutlayan örneklerle anılır.

«Bu konudaki en son örnek, Nikaragua'dır. Sosyalist sırım, kapitalist ülkeler için sınırlı, ulusal kurtuluş hareketi, yumuşama politikasının koşullarından yararlanarak, Komozu diktatörlüğünün devrilmesi uğruna savaş veren Nikaragua halkı ile maddî manevî dayanışma görevini üstlenmek yerine getirmişlerdir. ABD emperyalizminin açık silahlı müdahalesinin önlenmesi, uluslararası dayanışma kampanyasının örgütlenmesi, kuruculuk için koşulsuz destek boyutu yardımlar, savaş sırasında yaralanan savaşçıların sosyalist ülkelerde tedavisi alınması, bunun açık ve net ifadeleridir.

Bu arada üzerinde önemle durulması gereken bir başka nokta da, günümüz dünyasında yumuşama politikasının en gerçekçi politika olduğu, bir başka almanın bu anlamdadır. Günümüz dünyasının da insanlık bir ve aynıdır. Birinci yıl, barış içinde yan yana yaşamaya politikasının sürdürülmesi, politik yumuşamanın askerel yumuşama ile tamamlanması, silahsızlanmanın açık sağlanmasıdır. İkincisi ise, patlamaya hazır bir barut fıçısına dönmüş olan dünyamızın termonükler bir felakete sürüklenmesidir.

Komünistler ve dünya barış güçleri birinci yolun en aktif savunucularıdır. Çünkü, bu toplumsal ilerlemenin, insanlığın geleceğinin güvenli altına alınmasının yolu budur. Emperyalist mirhaklar kâr his sayı yapıp tutuşan ordu-sanayi kompleksi temsilcileri NATO'cular ve Pekin yönetimi ise sürekli olarak İkinci yola başvurmak istemektedirler. Bu nedenle barış ile savaş arasında yapılacak bir seçim, aynı zamanda insanlığın geleceği ile insanlığın mahvi arasında yapılacak bir seçimce de anılmaktadır.

Emperyalizm, sürekli olarak «doğudan gelen tehdit», «Sovyet tehdidi» demagojisine başvurarak, barış için verilen savaşıma gölge düşürme, sosyalist sistem ile kapitalist ülkeler için hareketi ve ulusal kurtuluş hareketi arasında kama sokma gayretleri içindedir.

Oysa savaş doğuran ana etken özel mülkiyettir ve sosyalist ülkeler de, üretim araçları üzerinde özel mülkiyet yoktur.

Savunma harcamalarında sosyalist kazanımların korunması amaçlıdır. Sovyetler Birliği Genel Kurmay Başkanı Mareşal Ogarkov, SBKP organı «Pravda» gazetesinde ki yazısında, bu konuda önemle eğitilmiş ve sosyalizmi korumak amaçla alınan savunma önlemlerinin durdurulmasının, barış, yumuşama silahsızlanma savaşının gelişmesine ve başarılmasına bağlı bulunduğunu kaydetmiş, bu yoldaki savaşın hızlandırılmasını istemiştir.

PEKİNİN SAVAŞ KİŞİRTİCİLİĞİ
Burada Pekin yöneticilerinin saldırgan, şoven, savaş kişirticisi politikalarının ardında yatan ger-

çeklere de değinmek gerekiyor. Göstergelerden bir bölümü Pekin yönetiminin saldırgan, yayılmacı dış politikasını habî SBKP'ye karşı ve devrim sorununa ilişkin bir tavır olarak lanse etmekte bunun sonucu olarak da dünya devrimci sürecine yönelen açık saldırıları örtbas etme girişimlerine aracı olmaktadır. Pekin yöneticilerinin savaş kişirticisi, yayılmacı politikasını, emperyalizmle uzlaşmasını ve dün ya devrimci sürecine emperyalizmle ortak saldırıya geçmesini nasıl açıklamak gerekir?

Bunun bir tek açıklaması vardır: Pekin yönetimi sosyalizmden sosyalizmin ilkelerinden, sosyalist yoldan kalkınmadan vazgeçmiştir. Küçük burjuvazinin ÇKP'de egemen olması, maoculuk, «kültür devrimi», «dört modernleşme», Çin'de sosyalizmden ayrılmaya sürecinin belli başlı aşamalarıdır. Bugün Pekin yönetimi burjuvazinin kamulaştırılmış mallarını geri vermektedir. Çin'de çöküşlü tekelcilerin temsilcileri açılmakta, bunlar bu ülkede yenisömürgeci kurallara, dayatmalara uygun olarak faaliyete geçmektedir. Çin ile emperyalist ülkeler arasında imzalanan anlaşmaların koşullarında eşit yarar ilkesi gözletilmemektedir. Çin deki petrol yataklarının çok uluslu petrol şirketleri tarafından işleme altına alınmaktadır. Güneydoğu Asya ülkelerinde de ticaretin yüzde 90'ını kontrol etmekte olan Çin Devrimi kaçakları ile ilişkiler en üst düzeyde varmıştır. Bölge ülkelerine, Tayland'a, Singapur'a Malezya'ya yayılmaya Çin politikasının unsurlarının dayatılması bunda da Çin burjuvazisinin oynadığı rol yadsınmayacak düzeydedir. Bütün bunlar, sosyalizmin ilkelerinin Çin yöneticileri tarafından nasıl terk edildiğini açık seçik kanıtlar.

Durum böyle olunca da Pekin yönetiminin Kamboçya'da 3 milyon insanın kırmına yol açan sömürgeleştirme politikası, Sosyalist Vietnam'a saldırısı, Zaire'de Mobutu ya omuz vermesi, Şil'de Pinochet cuntasıyla açık işbirliği gitmesi, Angola'da, Etiyopya'da karşı devrim desteklemesi ve bölge ülkelerin den sürekli toprak talep etmesi ko layca anlaşılır.

Görüldüğü gibi barış savaşını, sınıf savaşından, sosyalizm için verilen savaştan, ayrı düşünülmez. Türkiye işçi sınıfının örgütlü gücü barış savaşını sınıf savaşını bir brinden ayırıyor. TKP Genel Sekreteri İ. Bilen, Bilim Radyo'da kendisiyle geçen yıl yapılan bir röportajda, bunu şöyle ifade ediyor:

«TKP bütün belirgelerinde barış savaşını ulusal bağımsızlık ile demokratik ve sosyalizm savaşından ayırmadığını açıklamıştır. Partinin bütün eylemleri de bu yöndedir. TKP barış için savırken, yığınları, NATO'ya, ulusal bağımsızlığımızı çigneyen Amerikan emperyalizmine ve onun içerdeki işbirlikçilerine, yani tekelci burjuvaziye ve onun vurucu gücü faşist sürülerine karşı savaşa çağırıyor.»

DİPNOTLAR:

- 1 — Marx, «Uluslararası İşçi Birliği Türk Tashih», MEW, c.16.s.9
- 2 — AGY, s.13
- 3 — Marx, «ABD Ulusal İşçi Birliği'ne Mesaj», «MEW, C.16.s.356/357
- 4 — Lenin, Toplu Yapıtlar, c.31.s.447
- 5 — Lenin, Toplu Yapıtlar, c.31.s.357
- 6 — Ürün Sosyalist Dergi, No. 52 s.9.

Köylerden... Şehirlerden...

BETOYA İŞÇİLERİ işçi sınıfı dayanışmasının en güzel örneğini veriyorlar.

İŞÇİ SINIFIMIZIN EKONOMİK SAVAŞIMI KESKİNLEŞİYOR

İÇİNDE bulunduğumuz dönemde, yarım milyon işçi, toplu sözleşmeler nedeniyle yerli, yabancı tekelere karşı daha da çetinleşen bir sınıf savaşı eşliğinde bulunuyor. Türkiye işçi sınıfının öncülüğünü 9 Temmuz 1979 tarihli Çağırışında ki bu saptamanın doğruluğu günlük yaşamımızda ortaya çıkıyor. Onbinlerce Maden İşçisinin, Tekstil İşçisinin tekelere karşı zorlu savaşımına hazırladıkları bugünlerde yurdun dört bir yanında işçi sınıfımızın ekonomik savaşımı keskinleşiyor.

GENEL-İŞ. İyesi binlerce işçi İzmir'de, Diyarbakır'da, Zonguldak Çatalağzında ve başka Belediyelerde greve çıktı. IMF'nin dayatılmasına işçi hareketini durdurmaya yettiren CHP ahlaklı hükümette bu işçi düşmanı kararları tanımadıklarını, tanımayacaklarını sınıfın gücüne gösteriyorlar. Hükümetin antidemokratik grev erteleme kararları da kendisini kurtarmaya yetmiyor. İşçileri bölme girişimlerini sökmüyor. Başta sınıf kadroleri diğer işçilerindeki işçiler olmak üzere, ilerici gençler, ilerici kadınlardan oluşan emekçiler... Grevler usual demokratik güçlerin tabandaki birliğinin somut bir göstergesi oluyor. İşçilerin kararlılığı karşısında, belediyeler, işçilerin istemlerini kabul etmek zorunda kalıyor. Toplu sözleşmeler imzalanıyor.

Bu arada toplu işçi kararları (tenkstatlar) yayınlanıyor. İşçilerin toplu işten çıkarmalara karşı savaşımı ve dayanışması da yükseliyor. Türk-İş'e bağlı Yol-İş Federasyonu'nun da ortaklaştığı

arasında bulunduğu BURSA'da kurulu otomatik yan sanayi kuruluşu MAYSAN'da 85 arkadaşımızın işten çıkarılmasına protesto eden işçiler Jandarma marifetliye fabrikadan çıkardılar. Ardından işveren fabrikanın kapattığını bildirdi. Ağustos ayının başlarında işçilerin yıllık izin çıkması sırasında 85 işçinin işine son verildiğini bildirmek isteyen işveren, işçilerin direnişi karşısında Maden-İş'e bir protokol yapmak

ve yıllık ücretli izin süresince hılcır işçinin işine son verilmeyeceği ilişkin güvence vermek zorunda kaldı. Ne var ki izin son haftasında tenkstat işçilere bildirildi. İzin döneminde fabrika Jandarma birliklerine kapatıldı. Tenkstatın bildirildiği işçilerin fabrikayı terk etmesi istendi. Sendika temsilcileri daha önce yapılmış olan protokolü hatırlatarak arkadaşlarını savundular. İşveren tüm işçilerin işlerine son ve-

DOĞU'DAN MEKTUP

Kürt yurtseverleri, eylembirliğine!

ÜLKEMİZDE faşizmin başlıca ideolojik kalması antisoyetizm, antikomünizm ve ırkçı - güven demagogidir. Burjuvazinin her sıkıştığı dönemde basurduğu klasik silahların başında «bölücülük» demagogisi gelir. Burjuvazinin bunalımının arttığı MHP, yan örgütleri ve tüm faşist yuvaların sıkıştığı günlerde «bölücülük» yaygınlarmın tekrar yükselmesi rastlantı değildir. İşbirlikçi-tekele burjuvazi, bir yandan Kürt halkı içinde mezhep ayrıntılarını körüklemektedir. aşiretleri birbirine kırdırarak, diğer yandan faşistlerin giremediği yerlerde de «Apocü» tüp provokasyon yuvaları oluşturmuştur. Ardından bu provokasyon yuvalarını hareket ettirip, bunların hareketlerini bahane ederek de kamuoyunun dik-

katını «bölücülük» yaygınlarıyla faşizmden MHP'den döndürüp Kürt halkı üzerinde toplamakta ve ırkçı - güven baskılarını abartılı şekilde yoğunlaştırılmaktadır. Böyle bir dönemde, Doğu'da ortak savaşım, eylem ve cephe birliği, bütün yakınlığına gündenmedir. İşçi sınıfının öncülüğünde, Kürt yurtseverlerinin de içinde yer alacağı anti-faşist, antiemperyalist, anti-güven cephe oluşmadan demokrasinin sosyalizm yolunda adım atılmayacağı gibi, Kürt halkının ulusal demokratik haklarının kazanılmasında da adım atılmayacağı gibi, Kürt halkının kurtuluşuna gönül verenlere, Kürt yurtseverleriyle işçi sınıfının ortak savaşımını güç ve eylem birliğinden, bunu sağlamak ise, onaygarız gruplu düşünceden arınmış olarak varolan ortak

masını yoksa tüm fabrikalar da direnişçi hareketleri söylenebilir. Mevke Komutanlığına götürülen işçiler daha sonra serbest bırakıldılar.

SINOP'ta işten atılan arkadaşlarımızın işe lade edilmesi için başlatılan direniş nedeniyle Söğs-İş sendikasının yöneticileri ve temsilcileri tutuklandı. 46 gün süren tutukluktan sonra serbest bırakılan yöneticileri ve temsilcileri ile işçileri sendika lokalinde bir toplantı yaparak içinde bulunulacak durumu değerlendiriyor ve arkadaşları işe iade edilene dek ou haklı kavgayı sürdüreceklerini bildiriyor.

Bu arada 1200'e yakın işçilerin çalıştığı ve tamamlanmış Keba'dan sonra ilkelizmin elektrik üretimi bakımından en büyük ikinci baraj olacak olan OYMAPINAR BARAJI inşaatında bugüne kadar 600'e yakın ilerici işçiler çıkarıldı ve yerlerine Seydişehir Alüminyum tesislerinden ve Antirib'ten atılan faşist militanlar yerleştirildi. Baraj inşaatını yabancı insaatçı tekelileri yürütüyor. Yığın iş kazalarının olduğu bu inşaatçı geçilmiş günler eği tim amacıyla çekmek isteyen DSİ işçileri yerlerine sokulmadı. Olayı yerinde bir konuşma yapan Antalya Enerji - İş Sendikası Genel Sekreteri Tahir Emirgazi, baraj inşaatına girmek yerlerden izin alarak, sömür ve baskıyı yerinde körmek için geldiklerini, ancak MHP'ye ilişkin olduğu söylenen işçi düşmanlığı işçilerin müddürünü ve Jandarmaların kendilerine engel olduğunu söyledi. DSİ'nin de-

Demokratik kooperatifçilik hareketi gelişiyor

DEMOKRATİK Kooperatifçilik hareketi yeni bir boyutta - yeni bir içerikte gelişiyor. Bir yandan köylü kooperatifleri kurulur ya da daha önce kurulum olanlar canlandırılırken, bir yandan da emekçiler hükümet kooperatifleri halinde örgütleniyorlar.

Demokratik köylü hareketinin ana örgütlerinden biri olan KÖY-KOOP içinde demokratik kooperatifçilik eğilimi gidide ağır basıyor, tek tek kooperatiflerin yeniden canlandırılarak kooperatif birliklerine katılmaları süreci oluyor. Geçtiğimiz günlerde DEMİRCİ İlçesine bağlı BORLU bucağında ve İÇKİLER köyünde, yillardır işlerliği sağlanamayan üretim kooperatifleri yeni kongreleri yapıldı ve

çalışmalarına başladılar. Bu kooperatifler KÖY-KOOP'a üyelik için gerekli işlemlerini de tamamladılar.

Bunun yanısıra artan hayat pahalılığına ve «yok»lara karşı, emekçiler tüketim kooperatifleri kuruyorlar. Bir yanda MADEN-İŞ işçi pazarları (MİPAS) açılıyor. Kar amacı gözetmeyen bu işçi pazarlarındaki Maden-İş üyelerine yiyecek, giyecek ve diğer gereksinim maddeleri piyasa fiyatlarından yüzde 25 daha ucuza sağlanıyor. Şimdiki dek MİPAS'lardan önce Ereğli'de, Silahtar'da ve Pendik'te işçilerin hizmetine gidildi. Öte yandan ülkenin çeşitli bölgelerinde Halk Tüketim Kooperatifleri kuruluyor. Bunların sayıları 80'i buldu. Bu kooperatiflerin temsilcileri geçtiğimiz günler

de Ankara'da yaptıkları bir toplantıda HALK-KOOP Merkez Bilişimi örgütüne karar aldılar. Ege Bölgesi Tüketim kooperatifleri Birlik Başkanı Mehmet Coşkun ve Marmara Bölgesi Tüketim Kooperatifleri Birlik Başkanı Nalın Tanrıyer de ortak bir açıklama yaparak Merkez Birliğin oluşturduğu faaliyetlerini birlikte yürüteceklerini açıkladılar. Merkez Birliğin kurulması kararının alındığı toplantıda KÖY-KOOP Genel Başkan Vekili Selahattin Kök de katıldı ve HALK-KOOP ile KÖY-KOOP arasında işbirliğinin geliştirileceğini belirtti. Bütün bu gelişmeler emekçi halkımızın üretici ve tüketici olarak, tekelilerin dayatmalarına karşı güvenle birleşme ve dayanışma hareketi olarak değerlendiriliyor.

noktaları geliştirip savunmak tan geçer.

Bugün, güncel olan ortak noktaların en önemlisi, üçkişöven baskılara karşı koy-mak, MHP ve tüm faşist yuvaların dağıtılması uğrunda savaşmaktır. Faşist saldırılar işçi sınıfına, ilerçilere, de-mokratılara, emekçilere, Kürt halkına, onun kurtuluşu uğru-na savaşım sürdürümlere yönelmiştir. Bu, Kürt ve Türk herkesi birleştiren ortak nok-tadır. Bu doğrultuda atılan en küçük adımı bile tüm gü-cümüzle destekliyoruz. Faşist tehlikele sikiyonetimlere de sürçezeliyoruz. «Şimdi Sikiyonetim var. Çıkış ya-parsak kadrolarımıza polise, sikiyonetime kapıtırız. Oysa kadroları korumak lazım. Si-kiyonetim kalksın sonra ey-lem yaparız» anlayışı yanlıştır. Kadrolar, ancak kitleler-le bağlarını güçlendirmekle, kitte hareketlerini örgüt-lemek korunur. Devrimçilerin görevi, elini kolunu bağlayıp sikiyonetimin kalkmasını beklemek değildir. Devrimçilerin görevi, her türlü koşulda, sin-if savaşımını sürdürmek için yeni yöntemler geliştir-mektir. Aksi eylemsizliği doğurur. Eylemsizlik ise, bugün-ki ortamda faşist yuvaların işine yarar. Onlara rahat ne-

fes aldırır, ayrıca servencî «so!» oportünist akımların, provokasyon örgütlerinin kan toplanmasına ortam hazırlar. İrkiç - şöven baskıları geri-letmek, MHP'yi ve tüm faşist yuvaları dağıtmak, faşist teh-likeli ortamı kaldırmaktır. Kürt halkının ulusal demo-kratik haklarını sağlamak için ortak savaşım zorunlu-dur. Kimileri, «biz istersek ortak savaşıma geliriz. Kimse bizi bu konuda zorlayamaz» diyorlar. Bu anlayış zararlıdır ve tehlikelidir. Aslında bütün anti-faşist güçleri ortak savaşı-ma zorlayan, toplumsal geliş-menin yasaadları, burjuva zınlın saldırgan politikasidır, var olan ve dayatan objektif durumdur. Bugün faşizm teh-likeli her zamankinden da-ha fazla ortadadır. Faşist te-h-ri alabildiğine yoğunlaşmış-tır. Hiçbir yurtseverin can güvenliğini kalmamıştır. Kürt halkı üzerindeki jandarma, komando baskıları doruk nok-tasındadır. Gerici işbirlikçi tekeci burjuvazi Kürt halkı ni toptan imha etme planları yapıyor. Kürt halkı üzerinde polis, sikiyonetimlerin key-ifi hareketleri sürüyor. Bir-ri birine selam veren demo-kra-tik örgüt yöneticileri gönlü-na alınıyor. Gözaltı insanları günlerce işkencelere tabi tu-

luluyor. İşçi sınıfımızın ekonomik demokratik haklar için yüz-binlik grevlere hazırlanıyor. İşçi-köylü bağlaşıklığı gün demdedir. Ve daha sayısızca objektif koşul bizleri ortak savaşımaya zorluyor. Ayrılkçı Kürt halkı sınıflarının di-rında herkesi bu konuda gö-rev düşmektedir. Bu konuda kararızlık göstermek, ikir-ikilik davranmamak, yığınlaşma düşmek yok olmayı berabe-relikle getirir, düşmanın gü-cülenmesini sağlar. Ortak savaşı-mun yeri savaş alanlarıdır. Zaman kaybedilmeden savaşı-m alanlarına çıkılmaldır. Bu doğrultuda atılan her a-dımı desteklemek ve ileriy-e götürmek herkesin görevi ol-malıdır. Yapay düğmanlıklar dost güçlere yarar getirmez. Herkes düşen görev «somut durumun somut tahillinden» hareketle, faşizme, soykırı-m-lara karşı ortak savaşım ver-mektir. Hayatın kendisi bize göstermiştir ki anti-faşist güç-lerin ortak savaşımını ile Do-ğuda her türlü kitte hareket-leri örgütlemeye için nicele ve niyet potansiyel mevcuttur. Zaman kaybı, yaratılmadan beraber yola çıkılmaldır. An-çak ortak savaşım yoluyla o-rtak noktalar gelişir, karşılık-li anlayış pekişip güçlenir.

Gardıyanlar Birleşme ve Dayanışma Derneği Kuruldu

GAR-DER (Gardıyanlar Birleşme ve Dayanışma Derneği) kuruldu. GAR-DER Genel Başkanı Ali Aydın bir bildiri yayımlayarak derneğin kuruluş amacını gardıyanların mesleki ve özlük sorunlarını kamu-oyuna duyurmak olduğunu belirtti. Bu yolda diğer memur dernekleriyle işbirliği yapacaklarını vurguladı. Gardıyanların tatil günleri de dahil her gün 12 saat çalıştıklarını, iş ve can güvenliklerinin olmadığını, çeşitli haklarının verilmemesini söyleyen Ali Aydın bu sorunların çözümünde ana etkenin çağdaş bir yaklaşımla cezavazelerinde yönetici-gardıyan-mahkum diyalo-ğunun kurulması olduğunu belirtti.

Marmara KÖY-DER

Tahtacı köyü şube kongresi yapıldı

MARMARA KÖY-DER Tahtacı köyü şube kongresi gerçekleştirildi. Köy halkının ilgilie ilzediği kongrede konuşmacılar sorunlarını dile getirdi. İşçi-köylü bağlaşıklığının önemini vurguladı ve halkın can düşman olduğu iyice açığa çıkan MHP ve ÜGD'nin kapitaliz-ma-sının işçiyi, emperyalizmi ve tekelilere karşı özüm ve cephe birliğinin kurulmasının önemini belirtti. Hür Konuş, Şakir Yılmaz ve Muharraz İyğir'in yönetime seçildiği kongrede 1 Mayıs 1980'e yığınlaşarak katılma kararı alındı.

netiminde olmakla birlikte DSİ'nin tallimatını dinleme-yen faşist işyeri müdürünün yaptıklarının hesabını verece-ğini belirtti.

Ticaret Bakanlığında bağlı bir kamu kuruluşu olan YUR-TAS Kepez Konserveleri Fab-rikasında bir yandan sendika değiştirmek isteyen işçilere karşı sari Tek Gıda-İş Sendi-kası ile işveren durumunda-ki Genel Müdürlük tarafın-dan baskılar yoğunlaştırıl-mak, bir yandan da işçilerin anayasal haklarını, domates üreticisi küçük köylülerin ç-ı karlarını savunma fabrika yö-neticileri ve Fabrika Müdürü açığa alınıyor. Fabrika Tarım Şefi önce kinama ceza-sına çarpıtılıyor, ardından da Bilecik'e sürülüyor. Bu konuda ortak bir açıklama yapan TÜYED, TUS-DER Tür-kiye Ziraatçiler Derneği Çan-akkale şubeleri, YUR-TAS Genel Müdürlüğünün bu an-

ti-demokratik, baskıcı, kıyıcı uygulamalarının nefretle kinadıklarını bildiryorlar.

Famakale Kuru Motel'de DISK'e bağlı OLEYİŞ Sendi-kasının başlatıldığı grev dönü-şü aynı doldurdu. İşçilerin açığı ücretle yüzde 35 zam istediklerini bildiren Ole-yiş Denizli temsilcisi Hasan Yazıcı işverenin yıllık izneler-ini de veremediğini, kitlenin toplu sözleşme görüşmelerine oturmak yerine otel kapat-ma yoluna çıktığını söyledi. Haklarını aramak için dire-nceklerini belirtti.

Bursa Can Kiremit Fabrika-sında çalışan Beton - İş Sen-dikası bağlı 220 işçi İse 25 Temmuzdan 11 Ağustos'a ka-dar sürdürdükleri işi yavaş-lama eylemlerinde tam başarı kazandı. Dirençle işi ka-dan olan tüm fabrika işçileri katıldı ve birliktir, kararı di-reniş, işçilerin istedikleri de-

ret zamlandı. almayısıyla so-nuçlandı.

İşçi sınıfımızın yurdun dört bir yanından yükselen savaşımına karşı patronlar kuşkusuz boş durmuyor. Beton-İş sendikasının Turgut-lu'daki Fabrikasında yetki alınmasından sonra önce 15, sonra 68 işçiyi işten çık-a-ran işveren, işçilerin dirençine geçmesi üzerine işyerinde lo-kal ilan etti. Beton-İş Genel Sekreteri, yaptığı açıklama-da, BETOYA patronu-nun işveren sendikasına güvenip m a c e r a aradığını, ama gerek patrona gerek işveren sendikasına karşı savaşımın sonuna ka-dar sürdürüleceğini bildirdi. Arkadaşlarının işten çıkarıl-masızızın üzerine dirençle geçen ve işçi sınıfının sınıf dayanış-masının en güzel örneklerini veren Betoya işçileri «kaza-nacağız» diyorlar.

Uzunköprü'de faşist saldırılar yoğunlaşdı

UZUNKÖPRÜ'de, aralarında İGD, TÖB-DER ve HALKEVİ şubelerinin bulunduğu 15 demokratik yığın örgütü temsilisi ortak bir açıklama yaparak son günlerde UZUNKÖPRÜ'de antidemokratik baskıların, MHP'li ve ÜGD'li faşistlerin terör ve saldırılarının yoğunluk kazandığını belirtti. Yapılan saldırıları tek tek sıralayan demokratik yığın örgütleri temsilcisi, bu saldırılara ÜGD binasının KÜLLÜK adı ka-chen ve Uzunköprü çarşısındaki bir pasajın iş ola-ran kullanıldığını açıkladı. Bildiri şöyle son buluyor: «Biz aşağıda isimleri bulunan demokratik kuruluş ve işçiler, UZUNKÖPRÜ'de daha geniş boyutlu olaylar ol-madan yetkileri uyarıyor, bu konuda MHP'li ve ÜGD'li saldırıların kaldırılması karşı önem almaya çağırıyor ve tüm kamuoyuna; MHP'li ve ÜGD'li faşistlerin, sayet bir önem almazsa yetkili mercilerin selçelecek olayların sorumlusu olacağını duyuruyoruz.

TÜMİS Bursa şube kongresi yapıldı

TÜMİS (Türkiye Müzik İşçileri Sendikası) Şubesi kongresi yapıldı. Kongreye MADEN-İŞ 13. Bölge Temsilciliği, Tekstil Bursa Şubesi, İLD, İKD, TÜS-DER Bursa şubeleri katıldı. İKD Genel Başkanı Beria On-ger'in TÜMİS İstanbul ve Eskişehir şubelerinin mesajları okundu. Yapılan seçimlerle Yaşar Kınımlıoğlu, Erhan Sığmaz, Suat Hazar, Sedat Öztürk, Lütfü Yeşilbaş, Selim Ünlüayla ve Sabri Tuğçobek Yönetim Kurulu üyelerine getirildi.

Yeni doğan köyünde KÖY-DER şubesi açıldı

SÖKE'nin Yenidoğan köyünde KÖY-DER şubesi açıldı. Şubenin açılışı için bir Gece düzenlendi. Yenido-ğan Köyü halkı türkülere korusunun İGD folklor üti-binin Ramazan Kırtas ve Murat Uyanık'ın sazlarıyla katıldıkları, gecede köylüler, kadın erkek, çocuk ceme, yaşlı genç, «Yassın işçi-köylü birliği», «Faşizme geçit yok», «MHP-ÜGD kapatılın, faşist Türkçe tutuklan-sın» belgilerini coşkuya tekrarlardılar.

GENEL-İŞ İşçileri - kararı savaşımın sonuçlarını alıyorlar.

Bulgaristan halkı 9 Eylül'ün 35. yıldönümünü kutluyor

9 Eylül 1944. dost Bulgaristan halkının savaşa, faşizme, emperyalizme karşı başarı, demokratik, ulusal bağımsızlık, toplumsal ilerleme ve sosyalizm savaşımında ukuya ulaştığı gündür. Bu uku bir günden bir güne kazanılmamıştır. Bulgaristan Komünist Partisi'nin Dimitroff'un önderliğinde başarıyla uyguladığı ardıcıl başarılar, politikasının, Bulgaristan halkının devrimci - demokratik geleneklerinin eseridir. 9 Eylül'e güven, yol, BKP'nin Lenincileşme sürecine girmesiyle doğrudan bağlıdır. Bu süreç **Ekim Devrimi'nin** ukuya ulaşmasıyla başlamış, ilerlemeli-gerilemeli oldukça uzun bir zaman almıştır.

Demokratik savaşımı ile sosyalizm savaşımının tek bir bütün halinde ele alınıp faşizme karşı demokrasiden yana güçleri tümünün tek bir cepheye birleştirilmesi teklifi, Komünistin 7. ve 8. Kongresini izleyen dönemde tüm komünist ve işçi partilerinin olduğu gibi BKP'nin savaş gündeminden de baş köşeyi alarak etmiştir. Bu anlayışın hareket eden BKP, bir yandan «aşaradın» yığınları birleştirme çabalarına, buna bağlı olarak bir yandan da «yükarıdan», faşizme ve savaşa karşı olan tüm siyasal partileri, örgütleri, kişi ve kuruluşları tek bir savaşım cephesi içinde biraraya getirmeye çaba harcamıştır. BKP, bu süreç içinde hem sağ oportünizme, hem de sol dogmatizme ve servencilliğe karşı ardıcıl olarak savaşım yürütmüştür.

1941 yılında geliştiğinde, Bulgaristan bir yanda faşist devletler bloku kucaklıyorsa, bir yanda da Nazi Almanyası Sovyetler Birliğine karşı saldırıya girişiyordu.

BKP Merkez Komitesi tam bu sırada Nazi sürülerine ve Bulgar faşistlerine karşı silahlı savaşım kararı aldı. BKP Yürütüş Bürosu, silahlı savaşım örgütlenmesi için ülkeye birçok militan gönderdi.

1941 yılı sonlarında savaşın gidişinde Hitler ordularının kaçınılmaz bozgununu gösteren bir takım değişiklikler oldu. 1941 Aralık'ında, Kızıl Ordu Nazilerin Moskova önünde yenilgiye uğrattı. 1942 Ocak'ında aralarında Sovyetler Birliği'nin, İngiltere'nin, ABD'nin de bulunduğu 26 devlet tüm güçlerini faşistlere karşı kullandıklarını ve tek yanlı barış anlaşmasını imzalamayacaklarını ilişkin bir deklarasyon imzaladılar.

Bulgaristan artık anti-faşist savaşın yığınal demokratik bir örgütlenmesini sağlanmış ortamında bulunuyordu. Nitekim BKP

Yürütüş Bürosu 17 Temmuz 1942'de «Hristo Botev» radyosu aracılığıyla Vatan Cephesi'nin programını yayımladı; Merkez Komitee nazdinde Vatan Cephesi Komisyonu kuruldu. Bu komisyon Vatan Cephesi'nin programını yaydı, örgütlerini kurdu, diğer politik parti ve örgütlerle cephe görüşmelerini yürüttü. 1942 yığını sonlarına gelindiğinde, ülkede komünistlerin, Bulgaristan Halkçı Çiftçi Birliği üyelerinin, sosyal-demokratların yer aldığı 100'e yakın Vatan Cephesi komitesi kurulmuştu.

1942 yığını sonları ve 1943'ün başları, Sovyet direnkinin Nazi ordularına karşı yığıt dirençlerinin damgasını taşıdı. 1943 Şubat'ında Nazi ordularının Stalingrad'da bozguna uğramaları İkinci Dünya Savaşını'nın aşkını kökten değiştirdi. Faşizmin yenilmesiyle ifsanesi yıkıldı, faşist ülkeler blokunda bunalmış doğdu. Bu gelişmeler değerlendirilerek BKP Merkez Komitesi 1943 Şubatı'nda silahlı ayaklanma direktifi'nin yayınımlı. Parti silahlı güçleri denge örgütledi. Bir yandan da yığınlar arasında çalışmalarına yeni bir hız verdi. Grevler, sabotajlar, protestolar birbirini izliyordu. Bu ortamda 1943 Ağustos'unun Vatan Cephesi Ulusal komitesi kuruldu. Bu komiteye BKP Bulgaristan Halkçı Çiftçi Birliği Pladine kadını, Sosyal Demokrat Parti, Zeynep Politik Birliği, bazı yığın örgütlerinin temsilcileri katıldı. BKP Merkez Komitesi 5 Eylül 1943'te bir bildiri yayımlayarak tek çizgi yolunu faşist düzeni devirip yerine bir halk demokrasisi hükümeti kurmak olduğunu belirtti.

9 Eylül silahlı

ayaklanmasının büyükü

1944 Ocak'ından itibaren Sovyet ordularının ilerleyişi faşist kasimlerde kangasa ve panikle yol

acı. Buna bağlı olarak Bulgaristan'da 1944 yılıyla birlikte yığınal partizan hareketi başlatıldı. Nezilerin uğradığı yenilgiler ve Romanya'da faşist koalisyonca verilen anti-faşist ayaklanma da bunlara eklendi. Bulgaristan'da faşist hükümetin üstesinden gelemeceği bir bunalmış doğdu. BKP Merkez Komitesi bu uğraşın önemini gelişimindeki önemini tam zamanında değerlendirdi. 26 Ağustos 1944'te, BKP Merkez Komitesi Bulgaristan için saatın 12'yi vurduğunu, Bulgaristan'ın yazgısının artık yalnız ve yalnız halka ve yurtsverer savasçılara bağlı olduğunu vurguladı. Ağustos sonlarında Vatan Cephesi Ulusal Komitesi bir manifestoyla yığınları şahkın Vatan Cephesi Hükümeti'nin kurulmasını için gözetip ve aktif bir savaşıma çağırdı. Böylece tüm ülkede silahlı ayaklanma için hazırlıklar başlandı. Faşist düzene vurulacak ana darbesin yerinin ve zamanının doğru seçilmiş büyük önem taşıyordu. Ülkedeki emmet durum analiz edilerek ana darbenin Sofya'da vurulmasına karar verildi.

Bu sırada burjuvazi hükümet değişiklikleriyle ham yığınları, hem de hükümetin planda demokrasileri önyalayabileceğini umuyordu. Ne var ki bu manevralar tutmadı. 5 Eylül'de Sovyetler Birliği Bulgaristan'a savaşa ilan etti. Gericil kesimlerin, korkusu ve dâgrikliliği tam bir bozguna döndü. Ertirilen hareket ise yeni ve güçlü bir destek kazandı. BKP Merkez Komitesi silahlı ayaklanma planını hemen onayladı ve ayaklanma 6 Eylül'de başlatıldı. Kent ve kır emeçleri faşizme karşı, bir halk hükümeti için başkaldırdılar. Sürekli mitingler ve gösteriler yapıyor, grevler birbirini izliyordu. 7 Eylül'de Sofya'da binlerce kişisnin katıldığı büyük bir miting yapıldı; polis görevlileri üzerine ateş açtı. Plavdivde tüttün işleri yığınal bir greve kalktı. Pernik'te madençilerin grevi kana boğuldu; 6 işçi öldürüldü. 13 işçi yaralandı. Faşizmin içinde boğulacağı kan demizi kabarıyordu. Nitekim 6 Eylül'den 8 Eylül'e kadar birçok yerde Vatan Cephesi komiteleri yönetime ele geçirdi. 8 Eylül'de yeni Ordu Bulgaristan-Romanya sınırını geçti ve kent ve köylerde halkın çökü heycenianıya karıştı. Bunun üzerine BKP Merkez Komitee ayaklanmanın ana darbesini vurmak için en ilerleri zamanın 9-9 Eylül gecesi olduğu yargısına vardı. Ana hedef Savaş Bakanlığının ele geçirilmesiydi. Bakanlığın cesitli servisleri dışında, hükümet, ordusu güçü komuta heyeti, polis yöneticileri de bu Bakanlıkta çalışıyor.

Bu kalenin huzla ele geçirilmesiyle eski düzenin başı koparıldı ve ayaklanmanın yayılması için

elverişli koşullar sağlandı. PTT merkezi, Bakanlıklar ve merkezi demiryolu istasyonu ele geçirildi. Belirleyici hücumun başarıyla yapılmasından sonra şafakta yeni başbakan Kimon Georgiev radyoda Vatan Cephesi hükümetinin bildirisini okudu ve bildisini bildirdi. Hükümette 4 siyasi grubun temsilcileri bulunuyordu. Bu haber tüm Bulgaristan'da büyük bir coşkuya yol açtı. 9 Eylül akşamına kadar ülkenin hemen her yerinde Vatan Cephesi ictidarı kurdu.

Dimitroff 9 Eylül ukusu konusunda şöyle yordu: «9 Eylül 1944 anti-faşist halk ayaklanması ile Sovyet ordularının Balkanlardaki başarıları birleşince, yalnızca ayaklanmanın ukusu kesinleşmekle kalmadı, bu aynı zamanda ayaklanmaya bir itici güç verdi ve onu yönlendirdi. Faşizme karşı 20 yıldır biriken nefret ve emeççi halkın faşizmi yıkmak yolundaki kararlılığı, karşı konulmaz bir güçle parladı ve faşist düzeni bir darbeye yok etti.»

9 Eylül ülkedeki politik güçlerin oranında köklü değişikliklere yol açtı. Monarşik-faşist burjuvazi ictidarı uzaklaştırıldı, işçi sınıfının hegemonyasında ulusal-demokratik güçler ictidara geldi. Demokratik halk ictidarı'nın kurulması, kapitalizmin sosyalizme geçişini başlangıcını bildirdi. 9 Eylül silahlı ayaklanması burjuvaziyi smet olarak ortadan kaldırmadı. Kapitalizmin temel çelişkisi işçi sınıfı ile burjuvazi arasında ki çelişki, daha sonraki dönemde de sürdü.

Halk demokrasisi bir burjuva demokrasisi değildi, işçi sınıfının önderliğinde kabul eden halkın büyük çoğunluğunun çıkarlarını dile getiren bir demokrasiydi. Bu nedenle Vatan Cephesi Hükümetinin Programı, üretim araçlarının özümülük yetini ve özel girişimin koruyucu önlemler aldı, fakat aynı zamanda burjuvazinin ekonomiyi göçünü de kısıtladı ve ulusal ekonominin emeççi halkın çıkarları doğultusunda gelişmesini sağladı. 1946 sonlarına geliştiğinde Vatan Cephesi programı uygulanmış ve hatta bazı konularda program zsmisildi. Bu dönemde BKP'nin emeççi halk arasında ki saygınlığı artmış, Vatan Cephesi politik açıdan sağlamlaşmıştı. 1946 Ekiminde yapılan seçimlerde emeççi halkın çoğunluğu BKP'ye oy verdi ve Dimitroff başbakanlığında yeni bir hükümet kuruldu. Böylece sosyalist toplumsun kurulması için 10 maddeli, ekonomik ve politik 10 koşullar sağlanmış oluyordu. 1947'den itibaren Bulgaristan'da planlı sosyalizm kuruculuğu dönemi başlatıldı.

9 Eylül Devrimi'nin 35'inci yılında bugün Bulgaristan gelişmiş sosyalist toplumu kuruyor. Devrim öncesinde her yaram saatte bir klesinin vorenden ölüdüğü, her altı kişiden birinin cezaevlerinde, toplama kamplarında ya da polis merkeçlerinde bulunduğu Bulgaristan'da, bugün insanlar ömürleri nedir, eşitlik nedir, işsizlik nedir bilmeyen bir gelişme içinde bulunuyorlar.